

Mert Isten a bíró:
az egyiket megalázza,
a másikat fölmagasztalja.
Zsolt 75,8

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXX. évf. 24. • (3955.)
2024. június 16. • Ára 420 Ft

Hitelesen és hűségesen az evangelizáció szolgálatában

Pro Ecclesia Hungariae díjat kapott szerkesztőségünk három újságírója

Fotó: Lambert Attila

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a Pro Ecclesia Hungariae díj II. fokozatát adományozta a Magyar Kurír három újságírójának. Bókay Lászlónak, Bodnár Dánielnek és Mészáros Ákosnak (képiükön közepén) az MKPK elnöke, Veres András püspök adta át a rangos elismerést június 4-én Budapesten, az MKPK székházában. A díjátadón jelen volt Erdő Péter bíboros, prímás, valamint az MKPK tagjai.

„A Magyar Kurír életében nagy változások mentek végbe az elmúlt évtizedekben. Még a nyolcvanas években is egy olyan, hetente megjelenő nyomatos kiadvány volt, melyből a magyar és a világegyház híreiről is tájékozódhattunk” – idézte fel köszöntőbeszédében Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke. Hozzátette, az MKPK titkára volt, amikor felmerült a gondolat: korszerűsítsék a lapot, legyen ez a Magyar Katolikus Egyház online hírcsatornája. Az MKPK által elfogadott javaslatot Neumayer Katalinnal együtt valósították meg. Az első időszak nem volt könnyű, ám lelkesen vágta neki a feladatnak. „Az is célunk volt – emelte ki az MKPK elnöke –,

hogy ne minket tematizáljanak, hanem mi nyújtsunk magunkról hiteles híradást. Napjainkban a Magyar Kurír bekerült az online sajtó világába, s bátran állíthatjuk, ha egyházi hírekről van szó, a legfőbb forrás a Kurír. Az is látható, hogy a kommunikáció formái gyorsan változnak, vagyis van még lehetőség a fejlődésre. A Magyar Kurír és az Új Ember is az evangelizáció fontos eszköze, az Egyház híreiről az érdeklődő olvasók ezekből tájékozódhatnak hitelesen. E két orgánus egy olyan értékrendet képvisel, mely gyökeresen szakít azzal a stílussal és hangnemmel, mely a sajtót napjainkban jellemzi.

(Folytatás a 3. oldalon)

Beszélgetés az eutanáziáról
a Párbeszéd Házában
8. oldal

A görögkatolikus magyarok
újkor történetéből
Végheső Tamás akadémiai székfoglalója
11. oldal

A Szűzanyának ajánlotta
győzelmét a BL-győztes
12. oldal

Megmutatni az embereknek az Egyház krisztusi arcát

Újmiséseket kérdeztünk az életükről, küldetésükről

Június hagyományosan a papszentelések hónapja. Összeállításunkban elsőként az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye újmiséseit – Alpek Gergelyt, Piukovics Dánielt, Schmotzer Kristófot és Riesz Benedeket – kérdeztük életükről, hivatásukról. Őket június 15-én (lapzártánk után néhány nappal) szenteli pappá Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek. A küldetéséről beszélt lapunknak Gáll Szabolcs is, akit Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök szentel pappá Szegeden.

(Folytatás a 6. oldalon)

Szívvel-lélekkel az idős emberekért

Befejeződött az első „Melléjük szegődöm” tréning
időscsoportok mentorai számára

A PüspökVác Látogatóközpont Jó Pásztor-kápolnájában június elsején véget ért a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Családügyi Bizottságának első olyan tréningje, amelyet időscsoportok mentorainak tartottak. A záró szentmise főcelebránsa Marton Zsolt váci megyéspüspök, az MKPK Családügyi Bizottságának elnöke volt. A számos egyházmegyéből érkezett résztvevők a szentmise végén tanúsítványt is kaptak.

(Folytatás a 8. oldalon)

Ülésezett a püspöki konferencia

(Részletek a 3. oldalon)

A társadalom értékrendjét tükrözi

Beszélgetés Csink Lóránt alkotmányjogással
az abortusszal kapcsolatos törvénykezéssel

A közelmúltban több olyan döntés született, amely egy-egy ország, illetve az Európai Unió alkotmányának szövegét érintette. Franciaországban elfogadták az abortusszal összefüggő módosítási javaslatot. Bár az Európai Parlament csak egy állásfoglalást adott ki hasonló kérdésben, nem mellékesen azt is szorgalmazták a dokumentum megalkotói, hogy javaslatuk kapjon helyett az Európai Unió alkotmányában is. Emellett Írországban is megkíséreltek változtatni a harmincas években született alkotmányon, ebben az ügyben népszavazást is kiírtak, ám végül az ír polgárok ezt nem támogatták. Ezekről a kérdésekről beszélgettünk Csink Lórántal, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának tanárával.

(Folytatás a 9. oldalon)

ISSN 0133-1205

2 4 0 2 4

9 770133 120548

Az önelégültség kiváló ellenszerei

A Szent Péter téren április 24-én délelőtt megtartott általános kihallgatás keretében a Szent-
atyja folytatta a főbűnökről és az erényekről szóló katekizis-sorozatát. A Lélek szerinti kegyelmi élet címmel a három isteni erényről elmélkedett a Kol 1,3–5 alapján. Az alábbiakban Ferenc pápa katekizisének teljes fordítását közreadjuk.

COPY RIGHT © VATICAN MEDIA

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Az elmúlt hetekben a sarkalatos erényekről gondolkodtunk: az okosságról, az igazságosságról, az erősségről és a mértékletességről. Ez a négy sarkalatos erény. Mint már többször hangsúlyoztuk, ez a négy erény egy nagyon ősi, a kereszténység-nél is régebbi bölcsességhez tartozik. Már Krisztus előtt is hirdették a becsületességet mint állampolgári kötelességet, a bölcsességet mint cselekvési szabályt, a bátorságot mint a jóra törekvő élet alapvető összetevő-jét és a mértékletességet mint a túlzások elkerülésére szolgáló szükséges visszafogottságot. Az emberiségnek ezt az ősi örökségét a kereszténység nem váltotta fel, hanem ráirányította a figyelmet, értékesnek ítélte, megtisztította és beépítette a hitbe.

Tehát minden férfi és nő szívében ott van a jóra való törekvés képessége. A Szentlelket azért kapjuk, hogy aki befogadja, világosan meg tudja különböztetni a jót a rossztól, legyen ereje a jót választani és a rosszat elkerülni, és hogy ezáltal teljesen megva-

lósítsa önmagát. De az úton – melyen mindannyian haladunk – az élet teljessége felé, amelyre minden ember rendeltetett – minden ember rendeltetése a teljesség, az élet teljessége –, a keresztény ember a Szentléleknek, Jézus Lelkének különleges segítségét élvezi. Ez másik három, kifejezetten keresztény erény ajándékával valósul meg, melyeket az újszövetségi írások gyakran együtt említenek. Ezek az alapvető magatartásformák, melyek a keresztény ember életét jellemzik, három erény, amelyeket most együtt fogunk elmondani: hit, remény és szeretet. Mondjuk el őket együtt: [együtt] „Hit, remény...” Nem hallok semmit, hangosabban! [együtt] „Hit, remény és szeretet.” Ügyesek vagytok! A keresztény írók hamarosan

„isteni” (teológális) erényeknek nevezték őket, mivel az ember az Istennel való kapcsolatában kapja meg és éli meg őket. Így különböztették meg őket a négy, „sarkalatosnak” nevezett erénytől, melyek a helyes élet „sarokvasát”, „zsánérját” alkotják. Ezt a három erényt a keresztségben kapjuk, a Szentlélektől származnak. Az isteni és a sarkalatos erényeket számos rendszerező mű együtt tárgyalta, s így egy csodálatos hetes csoportot állítottak össze, melyet gyakran szembeállítottak a hét főbűn együttesével. A Katolikus Egyház katekizmusa így határozza meg az isteni erények működését: „Az isteni erények alapozzák meg, lelkesítik és határozzák meg a keresztény ember erkölcsi cselekvését. Formát adnak az összes erkölcsi

erénynek, és éltetik őket. Isten önti az isteni erényeket a hívők lelkébe, hogy gyermekeiként tudjanak cselekedni és kiérdemeljék az örök életet. A Szentlélek jelenlétének és működésének zálogai az emberi képességekben” (1813).

Míg a sarkalatos erények azzal a veszéllyel járnak, hogy olyan férfiakat és nőket formálnak, akik bár hősieken teszik a jót, de teljesen egyedül, elszigetelten, addig az isteni erények nagy ajándéka a Szentlélekben élt létezés. A keresztény sosincs egyedül. Nem személyes elkötelezettségből fakadó gigászi erőfeszítéssel teszi a jót, hanem azért, mert aláztos tanítványként a Mestere, Jézus mögött jár. Ő megy elől az úton.

A keresztény rendelkezik az isteni erényekkel, melyek az önelégültség kiváló ellenszerei. Hányszor előfordul, hogy erkölcsileg kifogástalan férfiak és nők beképzeltté és pökhendivé válnak azok szemében, akik ismerik őket! Ettől a veszélytől óv bennünket az evangélium, ahol Jézus a következőt javasolja a tanítványoknak: „Ti is, amikor megteszitek, amit parancsoltak nektek, mondjátok: Mihaszna szolgálunk, hisz csak kötelességünket teljesítettük” (Lk 17,10). A góg méreg, erős méreg: egy csepp is elég belőle ahhoz, hogy tönkretegyen egy egész, jóra törekvő életet. Lehet, hogy valaki tömördek jó cselekedetet hajtott végre, lehet, hogy elismerést és dicséretet aratott, de ha mindezt csak önmagáért, önmaga felmagasztalása érdekében tette, nevezheti-e még magát erényes embernek? Nem!

A jó nemcsak cél, hanem mód is. A jóhoz nagy szerénységre, sok kedvességre van szükség. A jónak mindenekelőtt attól a néha túlságosan pöffeszkedő jelenléttől kell megszabadulnia, ami a mi énünk. Amikor énünk áll mindennek a középpontjában, az mindent lerombol. Ha minden cselekedetünket az életben csak magunkért hajtunk végre, vajon tényleg olyan fontos ez a motiváció? Szegény énünk mindent megkaparint, s így születik meg a góg.

Mindezeknek az olykor gyötrelmes helyzeteknek a kiigazításához nagy segítséget nyújtanak az isteni erények. Különösen elbukás idején, hiszen a helyes erkölcsi szándékkal rendelkezők is elbuknak néha. Az életben mindannyian elbukunk, mert mindannyian bűnösök vagyunk. Ahogyan még azok is, akik naponta gyakorolják az erényeket, néha hibáznak – mindannyian követünk el hibákat az életben – : értelmünk nem mindig tisztá, akarattunk nem mindig szilárd, szenvedélyeinket nem mindig tartjuk féken, bátorságunk nem mindig győzi le félelmünket. De ha megnyitjuk szívünket a Szentlélek, a belső tanítómester előtt, ő felkészíti bennünk az isteni erényeket: ekkor, ha elvesztettük a bizalmat, Isten újra megnyit bennünket a hitre – a Lélek erejével, ha elcsüggedtünk, Isten felbreszti bennünk a reményt; és ha megkeményedett a szívünk, Isten megpuhítja szeretetével. Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Lourdes, ahol megjelenik az isteni szépség Nemzetközi zarándoklaton vettek részt a magyar honvédek

Május 24-én vette kezdetét a 64. Nemzetközi Katonai Zarándoklat Lourdes-ban, melynek záró szentmiséjét május 26-án, vasárnap reggel a X. Szent Piusz föld alatti bazilikában mutatták be. A hazánkból érkezett résztvevők jelenlétükkel a magyar nemzetet és a Magyar Honvédséget képviselték.

Az eseményen Barthel-Rúzsa Zsolt, a Honvédelmi Minisztérium (HM) katonai nemzetbiztonság irányításáért felelős államtitkára, valamint Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke is jelen volt. A résztvevőket az MH Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (32. Testőrezred) Zenekara is elkísérte Lourdes-ba.

A Katolikus Tábori Püspökség szervezésében idén több mint kétszáz katona zarándok utazott a Pireneusok lábánál fekvő kisvárosba, hogy részese legyen a „lourdes-i csodának”. A magyar kontingenssel együtt 41 ország közel 14 ezer katonája képviseltette magát, hogy együtt imádkozzanak a békéért.

A különböző nemzetek katonái – az őket megkülönböztető egyenruhákon túl – együtt menetelve fejezték ki szolidaritásukat és együttérzésüket azok iránt, akik elszenvedik a világon dúló fegyveres konfliktusok következményeit.

Az isteni szépség jelenik meg itt, Lourdes-ban az állandó gyertyafényben, amely körülöleli a kegyhelyet – fogalmazott Berta Tibor dandártábornok, katolikus tábori püspök május 24-én, a reggeli órákban megtartott magyar nyelvű szentmisén, a Lourdes-i Miasszonyunk szentélyében található Jelenések barlangjánál.

„Jézus Krisztushoz imádkozunk itt, Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérve, hogy a zarándoklatunk

során megérezzük az isteni szépséget, és rá tudunk jönni a világ világosságának titkára” – tette hozzá a püspök.

A közös ima után a delegáció tagjai gyertyát gyújtottak a Magyar Honvédség kötelékében szolgálatot teljesítő katonákért és mindazokért, akik a honvédelem ügyére tették fel életüket. „Lourdes meg tudja mutatni nekünk, hogyan lehet valójában nemcsak együtt imádkoznunk, hanem együtt szolgálnunk” – hangsúlyozta Berta Tibor dandártábornok, majd Böröndi Gábor vezérezredes nemzeti színű szalaggal díszített gyertyát gyújtott meg.

A délelőtti folyamán a zarándokok képviselői – a részt vevő országok tábori püspökeinek jelenlétében – felsorakoztak a Rózsafüzér-bazilika előtti téren, hogy együtt emlékezzenek meg elhunyt hős bajtársaikról.

A 64. Nemzetközi Katonai Zarándoklat ünnepélyes megnyitójára a 201 méter hosszú, 81 méter széles, ovális

X. Szent Piusz föld alatti bazilikában került sor az esti órákban.

A pireneusi városban a Boulevard Père Rémi Sempé alatt rejtőzik az 1957-ben elkészült templom, amely méltón fogadja a kegyhelyre érkező zarándokokat. Itt fellobbant a zarándoklat gyertyájának lángja, a különböző nemzetek képviselői pedig egy-egy szál fehér rózsát elhelyezve fejezték ki a béke iránti elkötelezettségüket.

Az eseményhez gondolatban és imában Ferenc pápa is csatlakozott, és a világ összes katonájához köszöntőlevelet intézett. „Béketeremtőkre van szükségünk, akik készek arra, hogy intelligensen és bátran kidolgozzák a gyógyulás, valamint egymás megtalálásának módjait” – fogalmazott üzenetében a Szentatya.

Május 25-én, szombaton a magyar zarándokok – a hagyományokhoz híven – végigjárták a két kilométeres keresztutat, amelynek tizennégy állomása mellett 115 darab 2 méter

magas szobor emelkedik. A zarándokok egymást váltva vitték a keresztet, míg a magyar zászlót az MH Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (32. Testőrezred) katonái kísérték. A tizedik stációnál – amelyet Magyarország adományából készítettek el 1912-ben – a zarándokok gyertyagyújtással tisztelegtek elhunyt bajtársaik emléke előtt.

Ha együtt akarunk közelebb kerülni Istenhez, ha úgy akarunk szolgálni a Magyar Honvédségben, hogy az valóban Magyarország, nemzetünk javára váljon, akkor együtt kell gondolkodnunk; együtt kell megszönnünk azt a válságnak, amely a biztonságot nyújtja – fogalmazott a Notre-Dame-kápolnában megtartott magyar nyelvű szentmisén Berta Tibor dandártábornok, katolikus tábori püspök.

Barthel-Rúzsa Zsolt pedig így fogalmazott: „Azért vagyunk itt, mert kereszünk valamit. Keressük azt a békét, amire mindannyiunknak szükségünk van. Az az elsődleges feladatuk, hogy békét teremtsenek, melyhez elengedhetetlen az Önökben rejlő erő.”

Délután a részt vevő országok zarándokait kísérő számos katonazenekar, köztük a Budapest Helyőrség Zenekara adott koncertet a kisvárosban. Este fáklyás körmenettel folytatódott és ünnepélyes keretek között zárult a katonai zarándoklat. A szertartást Paul Richard Gallagher érsek, a Vatikán államközi és nemzetközi szervezetekkel fenntartott kapcsolatokért felelős titkára vezette.

A több ezer gyertyás és fáklyás felvonuláshoz intézett üzenetében Ferenc

pápa bátorítást fogalmazott meg: „Legyenek a béke őrszemei, és erősítsék meg magukban azt a bizonyosságot, hogy a szeretet erősebb, mint a gyűlölet és a megosztottság! Arra kaptak meghívást, hogy pótolhatatlan szerepet játsszanak a közös és a világ békéjének szolgálatában.”

A fáklyás körmenet során az egybegyűlt zarándokok dicsőítő éneke és a gyertyák lángja által szimbolikusan a béke fénye töltötte meg a Rózsafüzér-bazilika előtti teret – ez volt a zarándoklat egyik legfelemelőbb és egyben leglátványosabb eseménye.

Száz évvel a Lourdes-i Szűz Mária Soubirous Szent Bernadettnek való megjelenése után, 1958 óta minden évben megrendezik a nemzetközi katonai zarándoklatot. A kezdeményezés 1944-ben született meg, a második világháborús borzalmak közepette, amikor a francia hadsereg katonái felkeresték a lourdes-i jelenések helyszínét, hogy begyógyítsák a testi és lelki sebeiket, felismerjék az egykori háborús rivalizálás által békét kereső keresztények közös identitását. Azóta – immár hagyományként – évről évre együtt imádkoznak a franciaországi kegyhelyen a békéért a különböző nemzeteket képviselő katonák.

A rendezvényt záró szentmisét és ünnepséget május 26-án, vasárnap reggel tartották a X. Szent Piusz föld alatti bazilikában. A zarándoklat végén Böröndi Gábor vezérezredes megköszönte a jelenlétet az aktív és tartalékos katonáknak, az MH Ludovika Zászlóalj tisztjelöltjeinek és a kádétnak; a Katolikus Tábori Püspökségnek a lelkivezetést, valamint az MH Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (32. Testőrezred) szolgálatát és a Budapest Helyőrség Zenekara művészi előadását.

Szöveg és fotó: Faragó Fanny

Hitelesen és hűségesen az evangelizáció szolgálatában

Pro Ecclesia Hungariae díjat kapott szerkesztőségünk három újságírója

(Folytatás az 1. oldalról)

A *Magyar Kurír* és az *Új Ember* a szeretet és az evangélium szavain keresztül szól az olvasókhöz. Azt kívánom, hogy ez továbbra is sikeresen működjön – zárta köszöntőjét Veres András püspök, az MKPK elnöke.

iskola elvégzése után a kőbányai I. (Szent) László Gimnáziumba járt, érettségit az újbudai József Attila Gimnáziumban (ma Szent Imre Gimnázium) tett, levelező tagozaton. 1976-ban felvették az ELTE könyvtár-történelem szakára, 1983-ban diplomázott. Később, 1992-ben magyar szakból is diplomát szerzett, szintén az EL-

kapta a Szalézi Szent Ferenc-ösztöndíjat. Újságírói munkái mellett számos szépirodalmi műve is megjelent különböző kiadóknál.

*

Bókay László 1957. október 2-án született Budapesten. Középiskolai tanulmányait a Piarista Gimnázium-

gozik a Katolikus Egyházban. 1999-ben feleségével és két gyermekével Rómába költözött, így lett a katolikus hetilapnak hat évre „kiküldött tudósítója”. Hazaköltözése előtt ő volt az, aki Szent II. János Pál temetéséről és Joseph Ratzinger pápává választásáról római tudósítással jelentkezett. Később ő tájékoztatta az *Új Ember*

jeként egészen 2005-ig dolgozott itt. Részt vett a kiadó műsorújságjának elindításában és hetente megjelenő mellékletének grafikai megtervezésében is. A 2000-es évek elejétől a budai ciszterci Szent Imre-templom negyedévenként megjelenő lapját, a *Lépcsőt* – melyben írásai, fényképei, grafikai munkái is rendszeresen meg-

Szerkesztőségünk és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia testülete kollégáink – Bodnár Dániel, Bókay László, Mészáros Ákos – kitüntetési ünnepségén

A díjátadón a *Magyar Kurír* és az *Új Ember* szerkesztőségének munkatársai is jelen voltak.

A *Magyar Kurír* – amely ma a magyar Katolikus Egyház felhivatalos internetes hírportálja – 1911 óta létezik. Munkatársai kezdetben a Katolikus Egyház részére állítottak össze sajtószemlét; 2005. május 15. óta pedig online formában nyújt tájékoztatást az olvasóknak. Az MKPK döntése alapján a *Magyar Kurír* 2017-től az *Új Ember* hetilap, az *Adoremus* liturgikus kiadvány és az *Új Ember* Kiadványok (könyvek) kiadója. Az *Új Ember* Magyarország katolikus hetilapja 1945 óta jelenik meg.

Bodnár Dániel 1954. január 7-én született Budapesten. Az általános

TE-n. 1974 és 1981 között tagja volt a H.U.R.K.A. amatőr színpadnak.

Tizenhét éves kora óta él benne a vágy, hogy író és újságíró legyen. Első elbeszélése 1985-ben jelent meg az *Élet és Irodalom*-ban. 1987-ben a *Mozgó Világban* publikált. A kezdet című kisregényéért Népszava-ösztöndíjat kapott. 1989–90-ben elvégezte az IGEN ifjúsági katolikus lap által szervezett újságíró-tanfolyamot. Tanárai Czákó Gábor és Halász Lajos voltak. Újságíróként 1990 novemberétől dolgozik, ekkor került a Miniszterelnöki Sajtóirodára.

A *Magyar Kurír*-nál majdnem harminc éve, 1994 óta dolgozik. 2016-tól az *Új Ember*nek is munkatársa. Az elmúlt csaknem harminc esztendőben több ezer interjút, tudósítást, riportot, esszét, recenziót írt. 2003-ban meg-

umban végezte, ahonnan a tudáson kívül életre szóló barátságokat, tanári mulhatatlan példáját és szeretetét vitte magával az életbe. Az érettségi évében és aztán még sokáig azt hitte, hogy színésznek kell állnia; többször meg is próbálkozott a főiskolai felvétellel. Díszletező lett a Madách Kamaraszínházában, segédrendező a televíziónál, végül mégis a fotózást választotta élethivatásul. 21 évesen felvették a fotóiskolába, majd egy évvel később már a Petőfi Irodalmi Múzeumban dolgozott. Kollégái biztatására 1985-ben felvételizett az ELTE-re, irodalom szakra, ahol öt évvel később Rónay László vezetésével a Radnóti Miklósról készült fotókról írta meg diplomamunkáját.

Rónay László hívta 1991-ben az *Új Ember*hez, így több mint 30 éve dol-

olvasóit Ferenc pápa megválasztásáról is.

*

Mészáros Ákos 1955-ben született Budapesten. A Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában érettségizett 1973-ban. Ezt követően a Magyar Újságíró Iskola hároméves Tördelőszerkesztő Akadémiáján szerzett diplomát. 1973 és 1990 között a *Ludas Matyi* satirikus hetilapnál újságíró-gyakornok, majd az oklevél megszerzése után tördelőszerkesztőként dolgozott. 1976-tól az ELTE magyar-népművelés szakos hallgatója volt. 1990 nyaratól az *Új Ember* gazdasági napilap művészeti vezetője lett. 1993 januárjában az akkor Magyarország legolvasottabb napilapja új tipográfiájának megtervezésére kérték fel. A lap művészeti vezető-

jelentek – áttevetezte, modernizálta és tördelte. 2005-ben Dunaharaszti-ban válogatott portrérajzaiból, fényképeiből és tájképeiből nyílt kiállítás. 2006-tól 2009-ig a *Magyar Hírlap*-nál dolgozott tervező-tördelőszerkesztőként, ahol a *Föld* című, hatvannyolc oldalas színes magazint tervezte és tördelte hónapról hónapra. 1996-ban hívták először tanítani: kiadványszerkesztőket, tördelőket és újságírókat is oktatott.

2009-től, vagyis tizenöt éve az *Új Ember* és a *Magyar Kurír* munkatársa. Írásai, esszéi főleg a képzőművészet témakörében jelennek meg a *Mértékadó* hasábjain és a *Magyar Kurír* online felületén.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

Ülésezett a püspöki konferencia

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) június 4-én tartotta nyári rendes ülését, amelyen részt vett Michael W. Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa is – közölte június 6-án kiadott sajtólevelében Tóth Tamás, az MKPK titkára.

A Szentatyá, Ferenc pápa május 23-án felhatalmazta a Szenttéavatási Dikasztériumot, hogy Isten szolgája Bódi Mária Magdolna boldoggá avatására vonatkozó dekrétumát kihirdesse. Mint ismeretes, Bódi Mária Magdolnát 1945. március 23-án hit iránti gyűlöletből ölték meg Litén. A plenáris ülésen a boldoggá avatással kapcsolatban Michael W. Banach úgy fogalmazott, hogy Bódi Mária Magdolna élete mélyebb gondolkodásra hív minket a vértanúság értelméről az Egyház életében. Krisztus követése mint a keresztyén hit középpontja magában foglalja a Krisztus életében való

részesedést is, végső soron a Krisztus sorsában való részesedést. A vértanúk életfelajánlása az erényük kinyilatkoztatásának bizonyult az egész világ előtt, nagy erőt adva tanúságtételüknek.

2024. április 23–25. között nemzeti zárandoklaton vett részt mintegy másfél ezer magyar Rómában, Ferenc pápa 2023-as magyarországi apostoli látogatásának első évfordulóján. A zárandoklat mindhárom napján magyar nyelvű szentmisét mutattak be valamelyik nagy római bazilikában. A nemzeti zárandoklat zárónapján, április 25-én Ferenc pápa a VI. Pál teremben magánkihallgatáson fogadta a magyar zárandokokat.

A püspökök testülete meghosszabbította Martos Levente Balázs püspök úr rektori kinevezését a Központi Papnevelő Intézetben, továbbá Török Csaba tévéreferensi kinevezését. A püspöki konferencia újra Zsódi Viktor piarista tartományfőnököt bízta meg a Katolikus Hittan Érettségi Bi-

zottság vezetésével. Az országos katolikus egyetemi lelkesi referens megbízatást Kulcsár Dávid fogja a jövőben ellátni.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a Pro Ecclesia Hungariae díj II. fokozatát adományozta a *Magyar Kurír* három újságírójának, Bodnár Dánielnek, Bókay Lászlónak és Mészáros Ákosnak a katolikus sajtóban végzett több évtizedes lelkiismeretes munkájuk elismeréseként. A rangos elismerést Veres András, az MKPK elnöke adta át június 4-én Budapesten.

Ferenc pápa 2025-re jubileumi szentévet hirdetett. A szent év előkészítéseként Ferenc pápa 2024-re meghirdette az imádság évét. Ehhez kapcsolódóan az egyházak saját programokat, liturgikus eseményeket szerveznek, és erre buzdítják a plébániai, egyházi közösségeket is. 2025 májusára az egyházak, valamint szerzetesi fenntartásban működő katolikus iskolák fiataljai számára közös zárandoklatot szerveznek Mátraverebély-Szentkútra.

2024. július 28. – augusztus 4. között Rómában kerül megrendezésre a nemzetközi ministránstalálkozó. Magyarországról és a környező országok magyar lakta területeiről mintegy 1300 ministráns jelenle részvételi szándékát. A csoport számára magyar nyelvű szentmise lesz a Falakon kívüli Szent Pál-bazilikában, és a Szentatyával is találkozni fognak. A zárandoklat püspöki vezetője Martos Levente Balázs püspök úr lesz.

2024. szeptember 27–29. között kerül megrendezésre a Katolikus Társadalmi Napok, azaz a KATTÁRS. Az idei esemény házigazdája Budapest lesz, jelmondata pedig: „Légy jelen!” A rendezvénysorozat központi témája a katolikus oktatás. A programban többek között – a szentmisék és a dicsőítő est mellett – koncertek, kiállítások, konferencia, kerekasztal-beszélgetések és színpadi produkciók kapnak helyet. Szeptember 27-én, pénteken este a Szent István-bazilikában katolikus

iskolák kórusainak koncertjére várják az érdeklődőket, 28-án, szombaton egész napos programmal készülnek a Nemzeti Múzeum kertjében. Szombaton délből ünnepi szentmisét celebrál Székely János szombathelyi megyéspüspök, az MKPK Caritas in Veritate Bizottságának elnöke. Szeptember 29-én, vasárnap a Szent István-bazilikában mutatja be a záró szentmisét Erdő Péter bíboros úr. A hétvége dicsőítő esttel zárul, szintén a Szent István-bazilikában.

A püspökök testülete ezúton szeretne köszönetet mondani mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk egyházi 1 százalékával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát támogatták.

A Katolikus Karitászbudapesti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálatá aprilisban ünnepelte 30. jubileumát. Elhivatott szakembereik ingyenesen nyújtanak segítséget szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egye-

tem jóvoltából a Karitászbudapest 10500 zöldsepalántát tudott szétosztani a rászorulóknak között, a „Zöldellő kertek” programja részeként. Az öngondoskodást segíti a „Szép Otthonok” program is, mely során hátrányos helyzetű családok lakókörülményeinek javítása zajlik a következő hónapokban, amelyekhez a Karitászbudapest biztosítja az eszközöket, a családok pedig elvégzik a szükséges javításokat.

A segélyszervezet Orvos-missziója túl van a 70. útján: a határon túli magyarságnak és a Budapesten élő ukrainai menekülteknek havonta szerveznek alapvető egészségügyi szűréseket. A szünetben ország-szerte karitásztáborok várják majd a nélkülözhető gyermekeket, amihez a Katolikus Karitászbudapest önkéntesek segítségével fogad pénzdíjazottakat, hogy minél több rászoruló gyerek üdülhessen napközis vagy bentlakásos táborokban a Balatonnál és az ország különböző helyszínein.

Forrás:
MKPK Sajtószolgálat

A BIBLIA ÜZENETE

Titokzatos erő

Mk 4,26–34

A földbe vetett magról és a mustármagról szóló evangéliumi részeket olvasva úgy tűnhet, mintha az Isten országáról példabeszédet mondó Jézus földműveléssel kapcsolatos ismeretei hiányosak lennének. Talán nincs tisztában az Úr azzal, hogy nem elég a magot a földbe vetni, mert utána napfényre és öntözésre van szüksége ahhoz, hogy kinőjön, aztán tovább fejlődjön, és végül termést hozzon?

Nem véletlen, ha feltűnik ez a furcsaság. A példabeszédek ugyanis „tervezetten” ilyenek: mindenki számára érthetőek, mégis szélsőséges fogalmazásukkal egy szempontot kisarkítanak. Ezzel a beszédmóddal kívánják ráirányítani a figyelmünket valami lényegesre: jelen esetben az isteni szó erejére.

A földbe vetett magról és a mustármagról szóló jézusi példabeszédek Isten országának titkára akarnak fényt vetni. Annyira hozzászoktunk ehhez a kifejezéshez: Isten országa, hogy szinte fel sem tűnik, mennyire félreérthető a megnevezés. Ez az ország ugyanis nem hely, és nincsenek határai. Isten országa Isten uralmát, királyságát jelenti: Isten országa az, ahol Isten uralkodik, ahol az ő törvényei érvényesülnek. A földbe vetett magról szóló példabeszéd az isteni uralomnak ezeket a törvényeit mutatja be. Ezek a törvények pedig nem egészen esnek egybe azzal, amit mi elvárnánk.

Mi, emberek szeretnénk mindennek a működését átlátni, megtervezni, kontrollálni. Isten igéjének, a szónak, az evangélium tanításának

azonban másfajta ereje van. És ez az erő nincs a mi hatalmunkban: a földbe vetett mag felett sincs kontrollja a magvetőnek a példabeszéd szerint, hiszen akár éjjel van, akár nappal, akár alszik, akár ébren van, a mag sarjad és nő. Nem a magvető adja ezt a vitalitást, hiszen ő maga sem tudja, hogyan történik a növekedés – emeli ki Jézus.

Így Isten szavának is olyan ereje, képessége, dinamizmusa van, amelynek nem emberi erő vagy gondoskodás az alapja. Nem tőlünk függ. Isten szavának kezdetei szerények, nem feltűnőek, csendesek: mégis, ahogyan a mag is minden nehézséggel megbirkózik, minden akadályon áttör, úgy Isten szava sem ismer lehetetlent: végül mindenkihez elér, hiszen a kezdetben jelentéktelennek tűnő mustármagból nőtt fán az ég madarai raknak fészket.

Isten igéjének, az ő szavának ez a titokzatos, kontrollálhatatlan ereje, megállíthatatlan dinamizmusa számunkra a bizalom és a remény forrása: Isten igéje nem ismer legyőzhetetlen akadályt. És ezért az Egyház, amely Isten igéjére és kegyelmére támaszkodik, minden nehézség ellenére növekszik – a sok-sok egyházi tervezés, akció, az egyházi struktúrával való elmélyült foglalkozás közepette nem árt, ha ezt nem felejtjük el. Isten igéjének dinamizmusa nem tőlünk származik, de az Egyház tagjaiként mi is részesülünk Isten szavának ebben a titokzatos erejében.

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (24.)

A számos állandó ünnep mellett a bizánci egyház liturgikus naptárában viszonylag sok a változó ünnep. Azokat nevezzük így, amelyek az esztendőben nem kötődnek biztosan egy adott naptári naphoz, így nincs biztos és állandó dátumuk. Tehát bizonyos időintervallumba esnek.

Ha mégis a liturgikus naptárban való elhelyezkedésük alapján kívánjuk áttekinteni őket, akkor az első ilyen a „zsinati atyák ünnepe”, amit még két másik hasonló követ. Az első az október 11. és 17. közötti vasárnapra esik. Ennek a napnak a pontos elnevezése a naptárban: „A VII. egyetemes zsinat atyáinak emlékezete.” A csoportba tartozó másodiknak a dátuma a július 13. és 19. közötti vasárnap. Elnevezése: „Az első hat egyetemes zsinat igazhitű atyáinak emléke.” Végül a harmadik ilyen emléknap az Úr mennybemenetele és a pünkösöd közötti vasárnapra esik. Elnevezése: „Az első nicei egyetemes zsinat igazhitű atyáinak emléke.” Ezek tehát olyan ünnepek, amelyek egy bizonyos időintervallumban vasárnapra esnek.

A változó ünnepek másik csoportja – ha a liturgikus naptárt követjük – a karácsonyhoz kötődik. Három vasárnapról van itt szó. A december 11. és 17. közé eső vasárnapon – tehát az Úr Jézus születése előtt két vasárnapkal – „Az ósatyák vasárnapját” tartjuk, majd a december 18. és 24. közötti vasárnapon „Az ószövetségi szentatyák emléke” következik. Végül a december 26. és 31. közé eső vasárnapon „Az Úr Jézus rokonainak emléke” áll a naptárban és a liturgikus gyakorlatban.

A változó ünnepek többsége a húsvét köré csoportosul. Egyik részük a nagyböjti időre,

másik részük pedig a húsvét utáni időszakra esik. Ezeknek az ünnepeknek és jeles napoknak az elnevezése általában ahhoz az üdvtörténeti eseményhez kötődik, amelyről az adott napi evangéliumi szakasz szól. A nagyböjtöt a „Vámos és farizeus vasárnapja”, a „Tékozló fiú vasárnapja”, a „Húshagyó vasárnap” és a „Vajhagyó vasárnap” készíti elő. A két utóbbi nem az evangéliumból kapta az elnevezését, hanem a böjti gyakorlatból, az alapján, hogy milyen ételeket kell elhagyni. A szent nagyböjt öt vasárnapja közül a középső, a „keresztthódoló” azonban ismét az ekkor felolvasott evangéliumi szakaszból kapta a nevét, ugyanúgy, ahogyan az Úr Jézus Jeruzsálemba való bevonulása, a „virágvasárnap” is.

Jeles nap a nagyböjti időszakban a négy halottak szombatja, amikor a Szent Liturgiában név szerint emlékezünk meg azokról az elhunytakról, akiknek nevét felírták a listára (hramota) a hozzátartozók. Az ötödik ilyen szombat a pünkösöd előtti nap. Az ötödik vasárnap előtt van az akathisztosz-szombat, majd a hatodik előtt a Lázár-szombat.

A húsvét utáni vasárnapok elnevezése, szintén az evangéliumi szakasz szerint: Tamás-vasárnap, a kenethozó asszonyok vasárnapja, az inaszakadt vasárnapja, a samariai asszony vasárnapja, a vakgyógyító vasárnap. Ezt követi a mennybemenetel ünnepe (magyar nevén áldozócsütörtök), majd a zsinati atyák vasárnapján a Szentháromság tisztelőtét ünnepeljük. Végül a mindenszentek vasárnapja zárja a sort.

Ivancsó István

A hét liturgiája

B év

vértanú, az államfők és politikusok védőszentje emléknapja – 2Krn 24,17–25 – Mt 6,24–34.

JÚNIUS 23., VASÁRNAS ÉVKÖZI 12. VASÁRNAS (Zoltán, Etel) – Jó 38,1,8–11 (Isten a teremtés Ura; ő az, aki mindennek határt szab.) – 2Kor 5,14–17 (Aki Krisztusban van, új teremtmény.) – Mk 4,35–41 (Ki ez, hogy még a szél és tenger is engedelmeskedik neki?) – Zsolozsma: IV. zsolnárhét – Énekrend: Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 143, Ho 140 – EE 597, Ho 273 – EE 190.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia tisztelete (170/3.)

Az úrnapi körmenet során úgy hordozzuk és követjük az Urat, mint ahogyan a választott nép követte a tűz- és füstoszlopot (vö. Kiv 13,21; 14,24); a húsvéti vigílián fogadjuk a templomot egyre inkább beragyogó húsvéti gyertya lángját – amely, noha részekre oszlik, mindazonáltal kölcsönvett fényéből semmit sem veszít (qui, licet sit divisus in partes, mutuati tamen luminis detrimenta non novit) –, illetve keresztelés során vesszük át a pap kezéből a Krisztus világosságát jelképező gyertyát, amely világítótoronyként ragyogja be a megkereszteltet, utat mutatva neki az élet tengerén, hogy zátonyra ne fusson, hanem biztonságban és békében érjen révbe. Ilyen módon a keresztség és az Eucharisztia misztériumának szoros kapcsolatáról is elmélkedhetünk.

A keleti egyházak továbbra is őrzik a beavató szentségek összetartozásának tudatát, amikor a megkereszteltet megbérmálják és első szentáldozásban részesítik. A nyugati egyházakban – hazákban pedig a görögkatolikusoknál is – noha különböző időpontokban részesítik a keresztség és Eucharisztia szentségében a gyermekeket, mégis erős annak tudata, hogy az Eucharisztia „megőrzi, növeli és megújítja a keresztségben kapott kegyelmi életet. A keresztény élet e növekedése igényli, hogy az eucharisztikus kommunióval, zárandoklásunk kenyerével táplálkozzék egészen halálunk órájáig, amikor útravalóul kapjuk”. (A Katolikus Egyház Katekizmusa – KEK, 1392)

Emellett Szent Pál tanítása az, amely még inkább megvilágítja az Eucharisztia és a keresztség szentségének kapcsolatát: „Mert

amint a test egy, bár sok tagja van, a testnek pedig minden tagja, bár sok, mégis egy test, úgy Krisztus is. Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté keresztelkedtünk, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájunkat egy Lélek itatott át” (1Kor 12,12–13) – a Lélek, amely jelen van az Egyházban, átítatja azt, hogy Krisztusban közös(ségi) életünk legyen. A Katolikus Egyház Katekizmusa pedig ilyen hittani következtetést von le Szent Pál tanítására alapozva: „Akkor az Eucharisziát magukhoz veszik, szorosabban kapcsolódnak Krisztushoz. Emiatt Krisztus valamennyi hívót egy testbe kapcsol össze: az Egyházba. A szentáldozás ezt az Egyházba testesülést, ami a keresztség által már megvalósult, megújítja, megerősíti és elmélyíti. A keresztségben meghívást kaptunk arra, hogy egy testet alkossunk. Az Eucharisztia beteljesíti ezt a meghívást: »Az áldás kelyhe, amelyet megáldunk, nemde a Krisztus vérében való részesedés? S a kenyér, amelyet megtörünk, nemde a Krisztus testében való részesedés? Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyájan egy kenyérből részesülünk« (1Kor 10,16–17): »Ha ti Krisztus teste és az Ő tagjai vagytok, misztériumotok oda van helyezve az Úr asztalára: a saját misztériumotokat kapjátok. Arra, ami vagytok, Ámennel választotok, és válaszolván aláírtjátok. Hallod ugyanis: Krisztus teste; és te válaszolod: Ámen. Légy Krisztus tagja, hogy igaz legyen az Ámen.« (Szent Ágoston: Serm, 272,6)” (KEK, 1396).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Gonzaga Szent Alajos

Június 21.

Alajos Castiglione örgrófja, Ferrante Gonzaga elsőszülöttje volt. Tízéves korában a toszkán nagyherceg udvarába került apródnak. Az udvar világiassága, léhasága nem tetszett neki. A firenzei Angyali üdvözlé-templomban fogadalmat tett, hogy más életet él, mint környezete, és elköteleződött Isten mellett.

Firenzéből 1579-ben a mantovai herceg udvarába ment, aki a Gonzaga-ház feje volt. 1581-ben Alajost apródként Máriának, II. Miksa feleségének udvarába rendelték, aki Spanyolországba utazott. Természetesen Alajos is vele tartott.

Alajos Spanyolországban döntött a hivatásáról: be akart lépni a jezsuita rendbe. Apjának nem tetszett e terv. Abba beleegyezett volna, hogy fia egyházi szolgálatot vállaljon, és idővel főpap legyen, a szerzetességet azonban túl szerénynek találta elsőszülöttje számára. Amikor megkérdezte tőle, miért éppen a jezsuitákhoz akar menni, Alajos így válaszolt: „Azért választottam a jezsuita rendet, mert abban senki sem vállalhat kitüntető tisztséget. Ha ilyesmire törekednék, a világban maradnék, ahol mint elsőszülött megkapnám az örökséget.”

1584 nyarán visszatért hazájába. 1585-ben, halottak napján lemondott összes jogáról, rangját és örökségét Rudolf öccsére ruházva. Azért ezt a napot választotta, hogy kifejezze: meghal a világ számára. Két nap múlva már úton volt Róma felé, hogy megkezdje a noviciátust.

Apja nemsokára meghalt, és a családnak szüksége volt a legidősebb testvér segítségére. Rudolf ugyanis, akinek átadta az örökséget, nagy bonyodalmakat okozott. Nem akarta el-

venni a neki szánt lányt, egy másikat pedig megszöktetett, és titokban feleségül vette. Alajos meggyőzte, hogy hozza nyilvánosságra házasságát. Rudolf ráadásul Solferino birtoklásáért pereskedett a mantovai herceggel. A herceg anyja azt javasolta, hogy a húszéves Alajos legyen a döntőbíró. A jezsuiták rendfőnöke megengedte, hogy hazatérjen és intézkedjék.

1590–91 tele éhínséget és pestist hozott Itáliára. A Római Kollégium növendékei beálltak az önkéntes ápolók közé. Így életének utolsó heteiben Alajos a járvány áldozatait segítette. Amikor egy földön heverő beteget vett észre az utcán, vállára vette és a kórházba vitte. Ekkor ő is megfertőződött.

Mély hitéről tanúskodik, ahogyan anyjának írt egyik levelében a betegségéről fogalmaz: „Isten, a mi Urunk adjon nekem jobb egészséget, jobbat, mint amit az orvosok adni képesek. És tulajdonképpen boldog vagyok, mert remélem, hogy Isten, a mi Urunk néhány hónapon belül a holtak országából az élők birodalmába fog hívni.”

Egyik látogatóját ezzel fogadta az utolsó napokban: „Jó hírt kaptam: nyolc napon belül meghalok. Énekeld velem a Te Deumot!” Huszonhárom évesen hunyt el.

L. K.

JÚNIUS 16., ÉVKÖZI 11. VASÁRNAP (Jusztina, Ajtony) – Ez 17,22–24 (Az Úr megalazza a magas cédrusokat, de felmagasztalja a sarjadó gyenge ágacskát.) – 2Kor 5,6–10 (Igyekszünk az Úr kedvében járni, akár közel vagyunk hozzá, akár távol járunk tőle.) – Mk 4,26–34 (Isten országa parányi magból fejlődik hatalmas fává!) – Zsolozsma: III. zsolnárhét – Énekrend: Ho 227 – EE 588, Ho 227 – EE 143, Ho 134 – EE 595, Ho 152 – EE 189.

JÚNIUS 17., HÉTFŐ (Laura, Adolf, Marcián) – 1Kir 21,1–16 – Mt 5,38–42.

JÚNIUS 18., KEDD (Arnold, Levente) – 1Kir 21,17–29 – Mt 5,43–48.

JÚNIUS 19., SZERDA – Szent Romuald apát emléknapja (Gyárfás, Julianna – 2Kir 2,1,6–14 – Mt 6,1–6.16–18.

Ahol a hit és a zene találkozik

Erdő Péter bíboros, prímás
a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolába látogatott

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergombudapesti érsek még 2023 karácsonya előtt kezdte meg a főegyházmegye fennhatósága alatt működő iskolák felkeresését. Június 3-án délelőtt a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolába látogatott el, hogy megismerje a tantestületet, a diákokat, és betekintszen az intézmény falai között zajló sokszínű tevékenységbe.

karnagyuk, Sapszon Borbála vezényletével énekeltek a vendégeknek, akik a tanév végén a Svájcban fellépő 11. osztályosok produkcióját is meghallgatták. Megszólalt a Gaudete gyermekkar Lang Miklós vezényletével, illetve a Kórusiskola vegyeskara is, majd Sapszon Ferenc Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas karnagy vezetésével az egész iskola közösen is énekelt az udvaron.

Ezután a bíboros a tanulmányi munkaközösségek vezetőivel és a tantestület éppen órát nem tartó pedagógusaival váltott néhány szót az iskola Bárdos Lajosról elnevezett dísztermében, majd a felső tagozatos és gimnazista diákokkal is találkozott.

A bíborost Gyetván Gábor, a helyi Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságnak (EKIF) főigazgatója, Oláh Gáborné főigazgató-helyettes és Oláh Gábor tanügyi igazgató kísérte, illetve vele érkeztek Depaula Flavio és Gyurász Krisztián érseki titkárok, valamint az iskola pasztorációjában jelentős szerepet vállaló Jánosa Domokos atya is, a Batthyány téri Szent Anna-templom plébánosa.

A budai Vár aljában működő, Magyar Örökség díjas Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola fenntartását 2019 szeptemberében vette át az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága. A tizenkét évfolyamos intézményben a magas színvonalú oktatás mellett nagy hangsúlyt fektetnek a zenei nevelésre – erről beszélt Friedrich Attila igazgató, aki körbevezette a vendégeket az épületben.

A bíboros a tantermekben közvetlen szavakat váltott a diákokkal, sőt néhány tanórára is belátogatott: egy első osztályos olvasásórára, egy második osztályos matematikaórára, valamint egy ötödik osztályos szolfézsórára.

A kórusok munkája is érdekelte: elsőként a Laudate gyermekkar, majd a Jubilate leánykar működésébe nyerhetett bepillantást: ök

Az intézményről szóló kisfilm közös megtekintése után – mely annak az öt esztendőnek a legfőbb történéseit mutatta be, amióta a Kórusiskola a főegyházmegye fenntartásában működik – Erdő Péter köszöntötte az intézmény közösségét, és megválaszolta a gyerekek által feltett kérdéseket.

Horogszegi-Lenhardt Erika
Fotó: Merényi Zita

Felsőfokú műszaki képzés indul a Jászságban

Az EKKE és az Óbudai Egyetem együttműködése

Gépészmérnöki alapképzés levelező munkarendű szakot indít a 2024/25-ös tanév őszi félévétől az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) és az Óbudai Egyetem az EKKE Jászeberényi Campusán – jelentette be a két intézmény rektora június 5-én Jászeberényben, kiemelve: a képzésre már az idei nyári pótfelvételi eljárás keretében jelentkezhetnek az érdeklődők.

A 250 éves múlttal rendelkező Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) büszke örökségére, ugyanakkor 21. századi intézményként kiemelt feladata, hogy reagáljon a jelen kor kihívásaira. „Valljuk, hogy az intézmény jövőjének kulcsa a több évszázados hagyományok értékeinek megőrzése mellett a gazdasági-társadalmi kihívásokra való megfelelő válaszok megadásában rejlik” – emelte ki az eseményen az EKKE rektora. Pajtókné Tari Ilona hangsúlyozta: ennek szellemében született megállapodás arról, hogy az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem képzési helyet biztosít az Óbudai Egyetem számára a gépészmérnöki alapképzési (BSc) szakjának oktatásához a ez év szeptemberétől. Mint fogalmazott: a jászeberényi képzési portfólió bővítését a helyi igények hívták életre.

Kovács Levente, az Óbudai Egyetem rektora azt mondta: versenyképes gyakorlati tudást kínálnak a jelentkezőknek, akik számára előnyt jelenthet, hogy helyben szerezhetnek diplomát. „Terveink között szerepel, hogy a gépészmérnöki alapképzést nappali munkarendben is

elindítjuk, emellett egyetemünk és a katolikus egyetem közös gépészüzem-mérnöki (BProf) alapképzési szak alapítását és indítását tervezi” – tudatta az Óbudai Egyetem rektora. „A szak képzési programját a térség munkaerőpiaci igényeinek figyelembevételével dolgozzák ki, ezzel is segítve a fiatal tehetségek helyben maradását, tudáshasznosítását, közvetve pedig a régió gazdasági fejlődését” – tette hozzá Kovács Levente kiemelve, hogy az idén szeptemberben induló képzéshez a Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Kar biztosítja az oktatókat.

A képzés elindításáról szóló megállapodás ünnepélyes aláírást követően a két rektor 11 helyi vállalkozás vezetőjével írt alá szándéknyilatkozatot arról, hogy az idén ősszel induló

gépészmérnök képzésnek gyakorlati helyet biztosítanak. Elhangzott, hogy további 6 cég jelezte csatlakozási szándékát a programhoz.

Forrás: Eszterházy Károly
Katolikus Egyetem
Fotó: Nagy Adri

A teremtés védelméért

Átvette díját a Katolikus Pedagógiai Intézet és a PPKE közös versenyének győztese

A Katolikus Pedagógiai Intézet és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Teremtésvédelmi Kutatóintézetének közös felhívása volt a Gondolattal, szóval, cselekedettel... a Teremtés védelméért címmel országosan meghirdetett verseny, melynek nyertese

ban külön zsűri értékelt az elkészített munkákat.

Erdei Márk az elkészített munkájában a paradicsom termesztésének folyamatát és különböző fajtáit jellemezte. Ezeket a paradicsomfajtákat a tanuló saját kertjében neveli és

május 31-én ünnepélyes keretek között vehette át elismerő oklevelét és a vele járó díjat Budapesten, a Katolikus Pedagógiai Intézetben.

Az örömteli eseményről a felkészítő tanár, Révész Orsolya írt beszámolót, amelyet az alábbiakban szerkesztett formában közlünk.

A Georgikon Görög-katolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium intézményéből Erdi Márk 10. a osztályos tanuló nyújtott be fogalmazás-esszé kategóriában pályaművet, Paradicsom-termesztés, az Én történetem címmel.

A versenyre közel háromszáz tanuló nyújtott be pályaművet. Minden kategóriá-

ban külön zsűri értékelt az elkészített munkákat.

Az esszé kategóriában a zsűri elnöke Kelemen Erzsébet József Attila-díjas magyar író, költő, drámaíró, irodalomtörténész, minősített kutatótanár volt, aki értékelt a tanuló elkészített munkáját.

Erdei Márk kimagasló munkáját a zsűri különdíjban részesítette. Május 31-én, ünnepélyes keretek között vehette át a díjazott az elismerő oklevelét Budapesten, a Katolikus Pedagógiai Intézetben. „Köszönjük Márk munkáját, hogy tovább öregbítette iskolánk jó hírét” – írta Révész Orsolya.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Hálaadás a 60. születésnap alkalmából

Székely János szombathelyi megyéspüspököt köszöntötték

Székely János megyéspüspök június 7-én töltötte be 60. életévét. E jeles alkalmából június 6-án koncelebrált hálaadó szentmisét tartottak a szombathelyi Sárlos Boldogasszony-székesegyházban.

A zsúfolásig megtelt templomban számos pappal együtt mutatta be a szentmisét a születésnapját ünneplő főpásztor. Az ünnepélyes szertartás kezdetén Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek köszöntötte Székely János megyéspüspököt, és átadta neki a Szombathelyi Egyházmegye ajándékát, egy fából készült pásztorbotot. A szentmise szónoka Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök volt, aki prédikációjában a talentumokról elmélkedett.

A szentmisét közös szentégimádás zárta, amelyben papi és szerzetesi hivatásokért imádkoztak a Székely János püspökkel együtt ünneplők.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Megmutatni az embereknek az Egyház krisztusi arcát

Újmiséseket kérdeztünk az életükről, küldetésükről

(Folytatás az 1. oldalról)

Vidám társaság érkezett a szerkesztőségbe egy hétfő délelőtt. Három élénk fiatal, tele mosollyal, lendülettel. Ők az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papnövendékei, akik diakónusi évüket töltik Budapesten. Június 15-én szenteli pappá őket Erdő Péter bíboros, prímás. Látszik, hogy megvan köztük az összhang, olyan papi testvériség, barátság, ami hivatásbeli elkötelezettségüknek mély, szilárd alapot ad.

„Az összetartás végigkísérte a szemináriumi éveinket. Számos programot szerveztünk magunknak. Az első évben például Prágába utaztunk. Sok mindent megéltünk, s a nehézségeket azzal oldottuk fel, hogy közösségekben voltunk, és sokat neveltünk. Az öröm a mai napig meghatározó számunkra” – mondja Alpek Gergely. „Isten különleges kegyelme kíséri az évfolyamunkat. Egyidősek vagyunk, a szeminárium előtt két éven át mind-egyikünk valami mással foglalkozott. Mi hárman különböző személyiségek vagyunk, de egymáshoz csatlakoztunk, mert a mélyben közös bennünk, hogy az egész életünket Krisztusra akarjuk feltenni. Ez összeköt minket, alap a barátsághoz – véli Piukovics Dániel. „Fontos a férfibarátságban az oldottság. Tetszik, hogy nem vagyunk szenteskedők, de világiasak sem. Jó a hangulat, se nem kocsmái, se nem jámbor. Egészséges, férfias” – írja le a barátságukat Schmotzer Kristóf.

A három fiatal diakónus a szentelése után útra kelt, és a budapesti Szent István-bazilikából elzarándokolt az esztergomi bazilikába. „Az úton zsolozsmáztunk, beszélgettünk. Bátorítottuk egymást, mert nem volt könnyű az az ötvenöt kilométer. A papszentelés után gyalogosan fogjuk bejárni a főegyházmegyét, a módját még nem áruljuk el” – avatnak be a terveikbe.

Reménység, öröm, jelenlét

„Ötéves korom óta szeretnék pap lenni. Óriási vágy él bennem. Amikor imádkozom, lelki szemeimmel látom, milyen lesz a papszentelés, és hogyan adom majd az első újmisés áldásokat” – kezdi a beszélgetést Alpek Gergely. Vallásos családban nőtt fel, a szülei és a testvéreivel együtt jártak templomba. Gergely már óvodásként ministrált. „Megfogott a liturgia: a gyertyák, a mise-ruha, a csengő. Ez volt, ami elindított a hivatás felé.” Tizennégy évesen tudatosan választotta az esztergomi ferences gimnáziumot, továbbra is erős vágygal a papság iránt. Mégsem volt egyenes az útja. A gimnázium

után jelentkezett a ferences rendbe, de nem vették fel. Egy évig karitatív munkát is végzett, majd újra jelentkezett. Elkezdődött a jelöltsége, majd a novíciátus. „Itt igazán találkozni tudtam Istennel. Csendre és békére találtam, imádsággal töltöttem a legtöbb időt. Kilenc hónap után azonban elküldtek a rendből. Ez nagyon nehéz volt akkor. Merre menjek tovább? Mit csináljak, ha mégis ennyire mély bennem a vágy a papságra? Isten nem engedett eltérülni ettől az úttól. Megerősödött bennem, hogy a szemináriumban a helyem. Beadtam a jelentkezésem: »Oda akarom adni magam Istennek és az Anyaszentegyháznak. Krisztusért és a hívekért akarok élni.«” Gergely határozott küldetést érez magában. Ezzel az elkötelezettséggel végezte el a szemináriumot. Egyházmegyes papként is igyekszik majd őrizni a ferences lelkületet.

Diakónusi évét Kispesten, a Nagybaldogasszony-plébánián töltötte. Egy aktív közösség fogadta, mindenbe be tudott kapcsolódni. Megszerették a hívek. „Papként arra teszem fel az életemet, hogy közel vigyem az embereket Istenhez, megmutassam az Egyház krisztusi arcát. Múlt szombaton három gyermeket kereszteltem. Öt vasárnapi szentmisénk van, mindegyiken tele a templom. Nekem ez a jövő reménységét jelenti.”

Gergely diakónusi jelmondata: „Ragyogtok, miként csillagok a világmindenségben.” Ez azt fejezi ki, hogy a papnak a folyamatos ragyogást, a valódi örömet és az állandó jelenlétet kell képviselnie, erre törekednie.

Papi jelmondata pedig a legfontosabbról beszél: „Isten a szeretet, és aki megmarad a szeretetben, az az Istenben marad, és az Isten őbenne.” Gergely hiszi, hogy a szeretet minden bajt felülír. „Szeretnék megmaradni Istennel ebben a mély kapcsolatban, a szeretetben, és hűségben kitartani a végsőkig.”

„Szívet dobogtató, hogy az Úr eszköze lehetek”

A papságban az a legszebb, hogy számos alkalmat ad a megrendülésre, ami sokszor hiányzik az életükből. Megérinti az embert Piukovics Dániel tapasztalata: „Mélyen átélem a liturgikus cselekményeket. Eszköze lehetek Istennek, és ott lehetek emberi élet kiemelt pillanatainál. Amikor egy kisgyereket keresztelvek, és megérezzük, hogy gazdagodott vele az Egyház; amikor esketek, és felismerem a fiatalok szemében azt a tiszta és őszinte szeretetet, amelyen Isten jósága ragyog át; amikor temetek, és a sokszor vallástalan rokonok körében eszembe jut, talán én vagyok az utolsó ember, aki imádkozik ezért az elhunytért; amikor balászdáldást adok, és látom az emberek arcán az őszinte megrendültséget. Ez az Istenrel való bensőséges kapcsolat mély örömhöz, derűhöz vezet. Az elmúlt év során gyakran csengett fülemben a diakónusi jelmondatom: »Virul az igaz, mint a pálma.« Amikor a zsolozsmát végzem, az Egyházért, az egész nép megszenteléséért mondom, ahogyan Szent VI. Pál pápa is javasolja. A dicséret éneke – amely örökké zeng majd a mennyi hazában – a zsolozsma által kiárad az emberi élet minden órájára. Szívet dobogtató belegendolni ebbe. Isten eszköze lehetek.” Dániel a Budapest-Kelenföldi Szent Gellért Plébánián végezte egyéves szolgálatát. „Itt

vagyok a célegyenesben. Mindjárt igen, de még pont nem. Közel van az oltár, érzem a vonzását. Felemelem a kelyhet, de még nem mondom, hogy őáltala, ővele és őbenne... A misztérium határán állok.”

Öten vannak fiúk a családban, a szeretetteljes családi légkörből hozta magával a testvériességet. Mindannyian a budapesti országúti ferences plébániához kötődnek. Dániel a Szent Angéla Gimnáziumban tanult, erősen áthatotta a ferences lelkiség. Mellette a Regnumhoz tartozott, ahol az „Istennel való találkozás sokszor a komfortzónánkon kívüli helyzetekben történt, és része lett az életünknek a Krisztusért és a közösségért vállalt fizikai és lelki értelemben vett lemondás”. Amikor kisgyerekként megkérdezték tőle, mi leszel, ha nagy leszel, azonnal rávágta: pap. Bár ez még a gyermek válasza volt, a vonzás mindig ott élt a szívében, hol erősödött, hol gyengült. Emellett erős volt benne a vágy a család után is. Úgy gondolta, hogy tanár lesz, el is kezdte a földrajz szakot. „Két évet jártam egyetemre, de közben éreztem, hogy Isten hív a papságra. Akkor döntöttem a papság mellett, amikor azt éltem meg, hogy Isten akarata és az én vágyam találkozik. Isten ugyanis a teljességre és a boldogságra hív a papságon keresztül. Ma már tudom, nem az én áldozatom, hogy vállalom, mert őszinte vágy él a szívében az iránt, ami az Isten: a szépség, a jóság és a szeretet teljessége. Az ő szolgálata vonz engem, az jelenti számomra a boldogságot, hogy válaszoljak erre a

hívásra, azzal az életformával, amit Jézus élt élénk.”

Dániel a szemináriumban negyedévesen kisdoktor lett. „Hét első beilleszkedésének segítségét bízták rám. Végzősként pedig főduktornak szavaztak meg a növendékek, akkor az egész ház és az előjárás között tartottam a kapcsolatot. Szerettem főduktorként lenni, papi feladatként éltem meg. Egy közösség szolgálatát jelentette, akikért imádkoztam, felelősséget, börtöt, áldozatot vállaltam.” Dániel ezzel az elkötelezettséggel indul a papi szolgálatára: „Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek.”

Isten visszautasíthatatlan ajánlata

„Az Úr régóta szólongatott, de ezt sokáig nem ismertem fel. Volt egy alapvető vonzódásom a szenthez, a szentélyhez, a szentmiséhez, az oltárhoz. Szerettem elől ülni a templomban, látni, mi történik. Játszottam paposat is, de doktor bácsisat is – kezdi a beszélgetést Schmotzer Kristóf. Teltek az évek, az érettségi után mindenfelé foglalkoztam, többek között egyetemre mentem. Örültem,

hogy valami értelmeset csináljak, de ott volt bennem az érzés, hogy nem itt van a helyem. Ehhez társult egy hívásélmény: az Úr kezdte megmutatni, mit is szeretne velem. Egyre jobban éreztem magam a szentmise alatt, és felvetődött bennem a kérdés: mi lenne, ha én állnék ott az oltárnál? Megijedtem. Tévképzeteim voltak a papságról, és úgy gondoltam, én nem értem meg rá. Aztán egyre erősebbé vált a hívás. Filó Kristóf plébánosom azt javasolta, menjek el hivatásstisztázó lelkigyakorlatra. Ott belől nem tudtam csendben maradni, nem tudtam, hogyan kell csinálni. Az Úr mégis szólt, és hívott. Tudtomra adta, hogy nem kötelező igent mondanom. De azt éreztem, két ajándék közül választhatok: Opel Corsát vagy BMW-t kérek. Isten visszautasíthatatlan ajánlatot tett. Éreztem a szabadságot, ez volt a második döntésem az Úr mellett. Ezután elmentem Ausztriába dolgozni. Egyedül lenni, tisztázni az egészet, és eltávolodni mind a pozitív, mind a negatív hangoktól. Fél év telt el. Jelentkeztem a szemináriumba. Az ékezdő lelkigyakorlaton volt egy szentgyónás, mély találkozást éltem meg akkor. Onnantól kezdve megszűnt bennem a bizonytalanság, Isten a papságra hívott. Nemcsak én küzdök a hivatásomért. Mennyi ideje küzd értem az Úr! Fontos vagyok neki. Erre a hívásra azóta is minden nap ki kell mondanom az igent.”

Kristóf közösségi tapasztalatokban, élményekben gazdag, szép diákeveket élhetett meg. Aktív volt a cserkészletben, s mellette sok éven át néptáncolt. Tanított is óvodásokat, általános iskolásokat. Sok fellépése volt mindenfelé, az idősek otthonától kezdve az Operáig, de számára ez mindig hobbi maradt, nem vonzotta a táncos világ. Kristóf örül ezeknek a tapasztalatoknak. „Fejlődést jelentettek a társas kapcsolódásban, és gyakran élveztem a táncolni tudás áldásos előnyeit.” Jó emlékeket őriz a cserkészetről is: „Sok barátom van onnan, ismerem a belső vicceket, ez ma is kapukat nyit meg előttem.”

A táncból máig megmaradt az életében a mozgás szeretete. Kristóf biciklizik, fut, gleccsertúrázik, siel, saját testsúlyos edzést végez. „Ezeket szeretem. Lelkileg is összetart, ha testileg kordában tartom magam. Töreksem a rendszerességre. Ma is ötkor keltem: szentsejímádás, egy óra mozgás, mise. Igyekszem tartani ezt, heti háromszor.” Elmeséli, hogy futás közben tulajdonképpen a prédikációk járnak a fejében. „Ahogy mozgok, a gondolatok szépen »lecsöppögnek« a szívemig. Nagyon vicces, de a legjobb prédikációk futás és tusolás közben születnek, illetve a szentsejímádások alatt.”

A diakónusi évet Kristóf Albertfalván töltötte, s mint mondja, paszto-

rális tapasztalatokban bővelkedő volt ez az esztendő. „De ne azért legyek boldog, mert pasztorálisan jól megy a szolgálat, hiszen eljöhet a hét szűk esztendő. Azért akarok boldog pap lenni, mert Jézussal lehetek. Sokat számít nekem, hogy van kápolna a plébánián. Lusta vagyok, nem biztos, hogy minden reggel sikerülne a szentsejímádás, ha fágyban, esőben kellene elindulnom, átmennem a hideg templomba. A reggeli szentsejímádás és a szentmise alapozza meg a napomat. Ezekben élem meg, milyen jó az evangéliumi történetből ismert Máriának lenni, semmit nem csinálni, csak az Úr jelenlétében lenni, vele lenni.”

„Ne félj, mert veled vagyok!” Kristóf jelmondata az a biztatás, amit napról napra hall az Úrtól. „Olyan jó ezt hallani!” – mondja.

„Erőre és békére találok”

Riesz Benedek éveken át ifjúsági közösséget vezetett Budakalászon. Közösségi élményt, hitéleti tudást adott a fiataloknak, és segített elmélyíteni Istennel való kapcsolatukat. A Központi Szemináriumban tanuló papnövendékként nyílt lehetősége arra, hogy szolgálatot vállaljon. Így került az ifjúsági közösség élére, lelkigyakorlatot, lelkinapot tartott, és fiatalok jártak hozzá lelkivezetésre. „A szemináriumban kapott bizalom és szabadság segített, hogy a formálódásunkat ne külső elvárások, hanem belső motivációk alakítsák. Úgy gondolom, ez erősebbé tett, hiszen azért tanultam, azért álltam nyitott szívvel Isten előtt, mert ez a belső vágyam” – értékeli a képzésüket. A szemináriumi hitélet alakításában a meglévő keretek – zsolozsma, szentmise, csendes idő – mellett a növendékek önszerveződő módon is élhettek kezdeményezésekkel. Imacsoportot alakítottak, hogy közösen tekintsék át, ki hol tart, merre kellene továbblépnie. „Ez lehetőséget jelentett a komoly beszélgetésekre, akár arról is, ki hogyan tapasztalta meg Istent. Ilyen mélységekről beszélgetni nagyon megerősítő. Teret tudtunk adni a szemlélődésnek, ebben is bátorítottuk egymást.” Benedek katolikus családban nőtt fel, szülei gondoskodó szeretetét ma is biztos háttérként él meg. Testvére – Riesz Dávid – a paptestvére is. „Doma óriási ajándék nekem. Korbán is közel vagyunk egymáshoz, és hasonló életpályát járunk. Nagyon megértjük egymás örömeit és bánatait. Egyszerre tesós és mély baráti a kapcsolatunk, ugyanakkor szakmailag is segítjük egymást.”

Meghatározó volt számára a városmajori plébánia és a Szent Angéla Gimnázium. Kamaszként úgy

gondolta, templomba járni szép szokás. Gimnazista éveiben, egy lelkigyakorlat jelentett fordulópontot az életében. „Eleven és rendkívül örömteli felfedezést éltem át. Imádkoztunk, s én azt éreztem, a másik oldalon van valaki, aki szeret. Azt a valakit, aki vagyok. Istennel lenni öröm volt, keresni kezdtem a vele való találkozás lehetőségeit. Egyre többet imádkoztam.” Benedek az érettségi után turizmus szakon tanult tovább. Közben sok feladatot vállalt a plébánián. „Nagyon szerettem ott lenni, barátokra találtam. Ahogy egyre inkább Isten felé fordultam, erős vágyat kezdtem érezni arra, hogy segítsék a gyerekeknek, fiataloknak meghallani, mit mond nekik Isten, és hogyan tudnak valódi kapcsolatot kialakítani vele. Látom, mekkora örömforrás ez, milyen erős kapaszkodó az életben. Az élő, személyes kapcsolat az, ami az örökkévalóságban is tart. Azt tapasztaltam, hogy például a táborokban még a nagyobb kihívást jelentő gyerekekkel is jól működtek az akár másfél órás imaalkalmak. Ahogy közeledtem a tanulmányaim végéhez, egyre erősebben éreztem, hogy én Isten közelségéből szeretnék még többet adni az embereknek. Először a katekétaképzés felé indultam, egy év után el is kezdtem tanítani. S közben egyre inkább erősödött bennem a vágy, világossá vált számomra, hogy nem csak picit szeretnék együtt lenni Istennel. A belső vonzás arra hívott, hogy Isten legyen az, akivel összekötöm az életem. Teljes szívvel tudtam igent mondani a papságra, így jelentkeztem a szemináriumba.” Benedek tavaly augusztus óta diakónusként szolgál Budapesten, a Babér és a Rokolya utcai plébánián. „Nagy várakozással néztem a diakó-

nusi év elé, amikor a nap huszonnegy órájában annak élhetek, amire készültem: közösségben lenni és másokkal együtt keresni Istent. Inspiráló ez a szolgálat, sok örömem van benne. Rése lehetek egy növekedésnek, nemcsak abban az értelemben, hogy nő a különféle alkalmak látogatottsága, hanem – ami még fontosabb – úgy is, hogy sok ember egyre mélyebben ragaszkodik Jézushoz, nyitottabb lett az imára, sok az új »Jézus-rajongó«. A mi feladatunk a személyes megszólítás, az, hogy lehetőséget teremtsünk a találkozásra.” Ezért a Babér utcában például az elsőcsütörtöki szentségimádás után beszélgetésre, vacsorára hívják az embereket. Alpha-kurzust is szerveznek, ahova a templomba járók az ismerőseiket hívják meg, akik szívélyes fogadtatásra, személyes figyelemre találhatnak nálunk, s legfőképpen: Jézusra. „Jézus mindennél meggyőzőbb” – mondja Benedek.

A diakónus részt vesz a hitoktatásban is. A plébánián vannak hittancsoportok és szentségi felkészítés, emellett pedig több iskolában is hittant oktat. Pozitív tapasztalatokról számol be. „Kis csoportban tanítok. A gyerekekben megvan a nyitottság, mindegyikük kötődik valamilyen módon a hithez. Tudunk beszélgetni, és valahogy mélyen, például a *Szentírás*on elmélkedve imádkozni is.” Benedek olyan plébániára érkezett, ahol hívás volt felzárkózni Válogóczy József, Pál Ferenc, Varga Norbert mellé. „Komoly nevek, de igyekeztem szabad maradni ettől, tudtam, hogy én csak Benit hozhatom. Segített, hogy szeretettel és nyitottsággal fogadtak, hamar otthonossá vált az ittlétem. Ajándék a paptestvérekkel való együttlét, és az, hogy amikor véget ér a nap, nem üres lakás fogad. Bár azt hiszem, nem riadok vissza olyan

helyzetektől, amikor vezetni kell, hisz az év során azt is megtapasztaltam, milyen jó a csapatmunka. A végeredmény, ha az a csapat által születik meg, több lesz” – összegzi tapasztalatait. Általában igen sűrű a napja, mondja. „De bármennyire sok a teendő, igyekszem nem engedni abból az időből, ami az Úré, a négy szemközti találkozásé. Egy órát mindennap vele töltök. Sokat meríték ebből. A forma változó; lehet csend, természetjárás, dicsőítés. Figyelek, mire hív. Erőre és békére találok a hétköznapiakban. Isten jelenléte mindent meghatároz. Összekapaszkodásunk érzékelhető valóság. Szeretném, ha az életem válasza lehetne Isten szeretetérzésére.”

Nem vonakodom a munkától

A székelyföldi származású Gál Szabolcsot június 15-én szenteli pap-pá Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök. Szabolcs Csongrádon töl-

tötte a diakónusi gyakorlatát. Több iskolában tanított hittant. Tanítványai veszik körül a csongrádi Széchenyi István Általános Iskola udvarán, amikor beszélgetünk. Éppen véget ért a hittanóra, a nyolcadikosok így köszönnek el tőle: „Június 15-én megyünk!” Hivatalosak ugyanis hittanárunk pappá szentelésére.

„Ebben az iskolában sok a nehéz sorsú gyerek. Még aki meg van is keresztelve, általában annak sincs meg otthon a megfelelő szülői háttérre ahhoz, hogy hittani alapjai legyenek” – kezdi a beszélgetést Szabolcs. A fiatal tanár nem a szokásos módon, teremben tartja a hittanórákat. Inkább kihozza a gyerekeket az udvarra, fociznak, játszanak, s amikor kifutkározták magukat, leülnek beszélgetni. „Várom a kérdéseiket. Meg kell ismernem őket ahhoz, hogy kapcsolódni tudjak hozzájuk, és lássam, ki hol tart a hitismeretben. Már annak is örülök, ha nem beszélnek csúnyán, és ha időnként el-elakadva, de elimádkozzák a Miatyánkot” – mondja.

A gyerekeket is nagyon érdekli, hogyan lett Szabolcsból pap. Csíkszentmártonból indult az útja, ebben a székelyföldi faluban született, itt töltötte a gyerekkorát. A templom vasárnaponként mindig megtelt, Szabolcs negyven gyerekekkel ministrált együtt. A plébánosa felismerte benne az érdeklődést, és feladatokat bízott rá, így már gyerekként imádságot vezetett és a ministránsokkal foglalkozott. A papi hivatást gondolata nagyon korán megszületett benne. Így mesél erről: „Azt álmodtam, misét mutatok be, reggel pedig azt mondtam a szüleimnek, hogy pap leszek.” Nyolcéves volt ekkor.

Mint mondja, sokat köszönhet mindkét nagymamájának. Az egyik

még a születése előtt imádkozott azért, hogy az unokája pap legyen, a másik pedig rendszeresen vitte magával a templomba. Szabolcs a gyulafehérvári kisszemináriumba jelentkezett, ahol tovább erősödött benne az elköteleződés vágya. „Sokat tanultam, barátokat szereztem, akik támogattak ezen az úton” – mondja. Érettségi után jelentkezett a szegedi szemináriumba. Az egyházmegyé a második otthonának tekinti. Különösen a szívéhez nőtt Mórahalom, amely Csíkszentmárton testvértelepülése; Csongrád, a diakónusi szolgálati helye, valamint Gyula és Szarvas, ahol hosszabb gyakorlatot töltött.

Papi jelmondatát, amit annak idején Márton Áron is jelmondatául választott, Tours-i Szent Mártontól, szülőfaluja védőszentjétől vette: „Nem vonakodom a munkától.” Szabolcs szereti a munkát, kikapcsolódásnak éli meg például a takarítást. Látja, hogy lelkipásztorként rengeteg a feladat. Fontosnak tartja többek között visszahozni a közösségi életbe a népegyházi ájtatosságokat. „Lehet magunktól, a saját szavainkkal imádkozni, de milyen szépek a litánia, a rózsafüzér imái! Nem szabad, hogy mindez elvesszen. Engem ezek az ájtatossági formák tartottak meg és segítettek a papság felé.”

Szabolcs közvetlen ember, s ez segít neki kapcsolatot teremteni másokkal. Csongrádon kerékpárral közlekedik, a reverendájáról felismerik, sokan megszólítják. „Szeretnék jó pap lenni – mondja. – Nyitott ember, aki ott van a hívek között, aki örömmel ül le beszélgetni, és szívesen meglátogatja a családokat, ha hívják.”

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

A kíséző jártas az élet és Isten dolgaiban

Katekétáknak tartottak konferenciát Szegeden

Negyedik alkalommal rendezte meg a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete (SZEKI) a mentor-katekétákonferenciát. A szegedi Gál Ferenc Egyetem Klebelsberg termében június 7-én, A kísérés művésze címmel tartott szakmai nap célja a katekéták támogatása és a katekézis valós kérdéseinek áttekintése volt.

A konferencián kateketikai irodák munkatársai, katekétá koordinátorok, a katekétaképzés szakmai felelősei és mentor-katekéták vettek részt, több egyházmegyé képviselve. A konferenciát Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök nyitotta meg. Hangsúlyozta: Isten az, aki a kísérés igazi példáját adja, ő az, aki a végső célig kíséri az embert.

Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézetének vezetője köszöntőjében elmondta: 2013-ban indították el a katekétákat pasztorálisan és szakmailag támogató Szent Barnabás mentorprogramot. „Katekétának lenni hivatás, feladat, misszió, melyben az örömök mellett sokszor elfáradunk. Ez a szolgálat begyázódik az istenkapcsolatba, ezért a katekétalelkiségnek fontos eleme a személyes és szakmai növekedés. Szükség van a támogatásra, a kísérésre, ami az Egyház egyik ősi tapasztalata és gyakorlata” – mutatta be a konferencia témáját Serfőző Levente.

Előadásában Udvardy György veszipremi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Hitoktatási Bizottságának elnöke az Új Evangelizáció Pápai Tanácsa kiadásában megjelent *A katekézis direktóriuma* című dokumentum által képviselt utat mutatta be, a katekétákat támogató kísérésre helyezve a hangsúlyt. Rámutatott, hogy korunkban átértékelődik a vezető szerepe: egy legyen

közülünk, ugyanakkor különálló is, és tudja, merre megyünk. Mindez befolyásolja a tanulás és a tudás lényegét, célját, tartalmát is.

Az érsek azt javasolta, hogy helyezkedjünk az emmauszi tanítványok helyzetébe. Jézus és az emmauszi tanítványok története ugyanis a kísérés művészetének példabeszéde: a tanítványok távolodnak onnan, ahol az élet legdöntőbb eseménye történik. Tudnak a feltámadásról, mégis reményvesztettek, és abba az irányba haladnak, amelytől éppen a reménytelenségük fokozódása várható. Ez a mai ember leírása. Ebben a helyzetben Jézus nemcsak kísér, de értelmezi is a tanítványok helyzetét, életét. Társul szegődik melléjük, ő az, aki kísér, aki ismeri az utat, és segít eljuttatni a célba a rábízottakat, akik el is akarnak jutni oda, és engedik, hogy a másik vezesse őket. Társak lesznek tehát. Ez Isten magatartása: veled megyek, bárhová mégy. A kíséző tanú is, aki jártas az élet és Isten dolgaiban, léte biztonságot jelent, se-

gít jól értelmezni az életet. A kísérés megfelel Isten pedagógiájának, a hit belső természetének.

A kísérés fogalmában az evangelizáció egy fontos tapasztalata jelenik meg: van egy adott helyzet, amelyben a növendékeink vannak, s megnézzük, mit mond erről az evangélium. De tudatosan is teremthetünk egy bizonyos helyzetet – például zárándoklat, tábor formájában –, és ebben kereshetjük, hogy mi az evangélium üzenete – mondta az érsek. Egrésről szolgálok az életet, amiben a növendék van, másrészt olyan szituációt teremtek, amelyben az evangélium értelmezési pont lehet.

A kísérést a középpontba állító direktórium a reflexió szükségességére is figyelmeztet, és segít átgondolni, honnan vesszük az erőt ebben szolgálatban – mondta Udvardy György érsek.

Fehérvári Jákó OSB, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola rektora a sivatagi atyák tanításai és az őket olvasó és ajánló Szent Benedek

regulája alapján beszélt a kísérésről. Benedek arra figyelmeztette a vezetőket, hogy sokféle ember sokféle szokásával találkozhat a közösségben, s mindenkihez a sajátos jelleme alapján kell viszonyulnia. Azaz „adaptív pedagógiát” ajánl a vezetőnek. Azt is hangsúlyozza, hogy önismereti munka nélkül senki ne legyen kíséző. Fontos a *Szentírás*szerű élő kapcsolat és az imádság, s ennek a szolgálatnak feltétele a tiszta élet, valamint az ítékezés helyett az irgalmasság.

Mind Szent Benedeknél, mind a sivatagi atyák tanításában fontos része a kísérésnek, hogy az ember feltárja gondolatait a lelkiatyának, még a belső szegényeztetet kiváltó, rossz gondolatokat is. Mindenkinek meg kell küzdenie a saját szegényével; talán ez a legnehezebben viselhető és feltárható érzés, s leginkább ebben szorul támaszra az ember. A kíséző a „sebzett gyógyító”, azért tud gyógyítani, mert együtt van a másikkal a sebzettségben. Az ember számára sebzettségében beszűkül a világ, a kíséző segítségével azonban újra tudja keretezni a problémáját, és tágu számára a látótér. A szorongattatás elviselését csak olyan emberek tudják segíteni, akik együtt élnek azzal a tuddal, hogy nincs megnyugvás, nem a megnyugvástól vagyunk boldogok. A kísérésben fontos motívum továbbá az úgynevezett alulról induló lelakiség. Az emberi közösségben kell megélni a lelki életet, a spiritualitás alapmércéje a másokkal való viszony. Gyűlöljük a vétet, és szeressük az embert annak tudatában, hogy a bűnre akár mi is képesek lennénk! – hangsúlyozta Fehérvári Jákó OSB.

Csepányi Gábor, az esztergomi szeminárium spirituális vezetője egy valós lelkipozítási helyzetet vázolt: egy

családi nehézségeket és lelki elbizonytalanodást, kiüresedést megelőző történetét. Két lehetséges fókusz választott: el lehet indulni a családi nehézségek, az életközépi válság tematizálása felé, ebben az esetben a probléma áll a középpontban, és segítő beszélgetés zajlik. A lelkipozítás viszont a vallásos tapasztalatot állítja a középpontba, s arra kérderá, mikor és hogyan volt jelen Isten az illető életében. A kérdés kibontása során felszínre jöhet, hogy a közelség, az együttérzés, a gyöngédség érzései kísérik ezt az élményt. A problémával való foglalkozás eltakarhatja ezt, míg kérdéseivel a lelkipozítást segítő vizsgálatalni az istenélményekhez, amelyek ott vannak a mindennapi életben, de általában elszáguhdunk mellettük. A vezető feladata a „lassítás”, a megállás, hogy a vezetett észreveggye: Isten jelen van az életében, és meg kell nyílnia ennek a jelenlétnek.

A vezetőtől elvárt az értő füllel való hallgatás, ami az istentapasztalat meghallására van kihegyezve. Amikor az ember mélységében eltalál ehhez a tapasztalathoz, felszabadul. Isten közel van hozzánk, csak észre kell vennünk a jelenlétét. A harmincnégy éve katekétaként dolgozó Kató Csaba coach, tréner, párkapcsolati tanácsadó, mentor arra a kérdésre kereste a választ, hogyan segíthető a katekétá pályán maradás, s miként érhető el, hogy ne a mindennapi túlélés jegyében dolgozzon. A mentornak tiszteletben kell tartania a katekétá hivatásának emberi és egyházi realitását: nehéz katekétának lenni, ugyanakkor senki nincs magára hagyva a nehézségben, mert hivatását az Egyházzal és az Egyházban kell gyakorolnia. A legtöbb pályaelhagyás a „magányos dzsungelharcosként” megélt létből fakad – mutatott rá Kató Csaba.

Trauttwain É.
Fotó: Merényi Zita

Szívvel-lélekkel az idős emberekért

Befejeződött az első „Melléjük szegődöm” tréning időscsoportok mentorai számára

(Folytatás az 1. oldalról)

A Családügyi Bizottság kezdeményezéséből született, „Melléjük szegődöm” elnevezésű tréning záróalkalmára május 31-én és június elsején került sor. A negyvenórás képzés februárban indult, a tizenkilenc résztvevő négy teljes csütörtöki napot és egy bentlakásos hétvégét szentelt annak, hogy elmélyüljön az időscsoportok szervezéséhez szükséges ismeretekben. A kurzust nemcsak római katolikusok, hanem görög rítusúak is elvégezték, a világiak mellett papok, sőt egy diakónusházaspár is (ahol a feleség akolita). A tréninget hárman tartották: Benkő Ágota, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének egykori elnöke, projektfelelős; Leleszi-Tróbert Anett Mária, a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézetének adjunktusa és Tóth András görögkatolikus pap, a Váci Egyházmegye spirituális, mentálhigiénés szakember.

Kiss Mónika szociális testvér, az MKPK Családügyi Bizottságának munkatársa, a „Melléjük szegődöm” tréning koordinátora kérdésünkre elmondta: Ferenc pápa négy éve bevezette a nagyszülők és idősek világnapiját. Európában előregedőben van a társadalom, ráadásul az idősek sokszor a családban is peremhelyzetbe kerülnek, magukra maradnak. Éppen ezért nagy szükség van arra, hogy az Egyház figyelme még inkább az idősek felé forduljon. A Szentatya hangsúlyozza a nemzedékek közötti kapcsolat jelentőségét is, hiszen a nagyszülők a

családi hagyományok átadói, tudást, bölcsességet hordoznak.

A program szervezője elmondta, Benkő Ágota gondolata volt, hogy az időseknek lehetőségük legyen csoportban beszélgetni mélyebb, spirituális témákról, az élet végével összefüggő fontos kérdésekről. Az időscsoportok szervezéséhez azonban mentorokat kell képezni. Az egyházmegyékből a püspökök és a családreferensek azoknak hirdették meg a mostani kurzust, akik idősekkel foglalkoznak plébánián vagy szociális környezetben, és szívesen szerveznének vagy vezetnének ilyen csoportokat.

Marton Zsolt családreferens püspök a Jó Pásztor-kápolnában bemutatott szentmise elején köszöntötte a résztvevőket és képzőiket. „Nagy ajándék, hogy felébredt bennetek a vágy, hogy részt vegyetek ezen a programon, és egészen sajátos módon menjetek az idősödő testvérek szolgálatára.” A püspök hangsúlyozta, hogy a hálaadó záró szentmisén jelenlét az Egyház teljességét élhetik át, hiszen latin és görög rítusú atyák, diakónusok, akolita és világi munkatársak vannak együtt. Majd kiemelte: „Nem csak ti szegődöttök valakik mellé. Mellétek szegődik a Szentlélek és püspökeitek.”

„Melléjük szegődött” – nem véletlen, hogy ez a Jézusról szóló idézet lett az időspasztorációs kurzus mottója, hiszen az életútjának utolsó szakaszát járó idős ember hasonlóan érezhet, mint az emmauszi tanítványok. Szinte minden átértékelődik, sok minden

megkérdőjeleződik benne. Az idősödő ember szembekeverül addigi életével, annak értékeivel, fájdalmaival. Egész élete mérlegre kerül.

Ugyanakkor szembe kell néznie a környezettel is: ki az, aki segít neki ebben a mérlegelésben? Ki az, aki önzetlenül mellé áll, hogy kísérje őt életútja utolsó szakaszában? A hozzátartozók gondoskodása és a szociális szakemberek gondozói szolgálata mellett az idős embereknek szükségük van olyanokra, akik segítenek nekik megtalálni a válaszokat a vívódásaikban. „Ez a szolgálat túlmutat a szociális gondoskodáson: ez lelki támogatás, itt pasztorális segítség van szükség. A szentséget közvetítő felszentelt pap és diakónus mellett égető szükség van az idősekkel beszélgető, Istent nyíltan vagy rejtetten az idősek közé vivő, őket kísérő világi munkatársakra – hangsúlyozta a püspök, majd rámutatott: – Ezek vagytok ti. Feladatotok, az idős testvéreinkért mondtok imádságokat mellett, hogy türelmes szeretettel képviseljétek a gyógyító, a békét, biztonságot és örömet hozó Jézust.”

Marton Zsolt, párhuzamot vonva azzal, ahogyan Jézus magyarázza az Írásokat az emmauszi tanítványoknak, kiemelte: ebben a szolgálatban első sorban Jézusra kell hagyatkozniuk a tréninget elvégzőknek, hiszen a Szent-

lélek ad szempontokat ahhoz, hogy az idős embernek segíteni tudjanak élete „írásának” megértésében – imádsággal, a Szentírás olvasásával, az Egyház tanításának továbbadásával.

A püspök kitért arra is, hogy a képzést elvégzettek már eddig is sokféle idős emberrel találkoztak, hívőkkel és nem hívőkkel, szelíd keresőkkel és harcos elutasítókkal. Soha nem szabad szembesíteni őket eddigi életünk hibáival és mulasztásaival, hiszen ők nagyon is tisztában vannak ezekkel, vívódnak, lelkiismeret-furdalással, szorongással küzdenek. Sokkal inkább Jézus szelíd határozottságával kell kísérni őket.

A szentmise végén, mielőtt kiosztotta volna a tréning elvégzését igazoló tanúsítványokat, arra biztatta a résztvevőket: vegyék fel a kapcsolatot püspökökkel, plébánosokkal, és az ő útmutatásait is figyelembe véve legyenek segítségükre az idősek közös-

ségi programjainak szervezésében. A jelenlévők ezután tapssal köszönték meg Benkő Ágotát, Leleszi-Tróbert Anett Mária, Tóth András és Kiss Mónika szolgálatát.

Marton Zsolt püspök kérdésünkre elmondta: nagyon lelkes és elkötelezett emberek jelentkeztek a programra, s a legtöbbjüknek már van szakmai tapasztalata ezen a területen.

Arról is beszélt, hogy az időscsoportok számá-

ra szervezett alkalmakon szeretnék megszólítani a nem hívőket is, így a programokra az idős emberek elhozzhatják ismerősüket, szomszédjukat, barátjukat is. Vannak olyanok, akiket annak idején megkereszteltek, de aztán nem a hit útján haladt tovább az életük. Ők is elesettek, segítségre szorulnak, és nincs, aki beszélgesse velük az élet végi kérdésekről.

Ez a tréning nem lelkigondozói vagy szakmai képzés, nem jogosít szakmai kompetenciához kötött tevékenységekre. A célja az, hogy akinek van már tapasztalata az idősgondozás terén, vagy szeretne ilyen szolgálatot vállalni, az indíttatást kapjon arra, hogy egyházmegyéjében előmozdíthassa az idősek lelki kísérésének, támogatásának ügyét – fogalmazott a püspök.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A gyógyíthatatlan betegségben szenvedő Karsai Dániel alkotmányjogász részvételével tavaly októberben megtartott „Szólj be a papnak!” rendezvény után ismét kerekasztal-beszélgetést szerveztek az eutanáziáról a Párbeszéd Házában június 4-én, ezúttal új szempontokat bevonva a közös gondolkodásba.

Koronkay Zoltán SJ bevezető szavai és a Szentlelket hívó imája után következett a diskurzus, amelyet Meskó Zsolt író, rendező vezetett. Beszélgetőpartnerei voltak: Hegedűs Katalin hospice- és gyásztanácsadó, az orvosi etika tanításában harminc év tapasztalattal rendelkező terapeuta, a Méltóságért Alapítvány kuratóriumi elnöke; Monostori László esperes, plébános, morálteológus és Gyombolai Pál, a covidjárvány frontvonalát megjáró intenzív terápiás szakorvos (képünkön).

A beszélgetés az aktív eutanázia definiálásával kezdődött. Hegedűs Katalin szerint „azt jelenti, hogy a gyógyíthatatlan beteg kérésére az orvos bead a páciensnek valamit, amitől a beteg meg fog halni. Magyarországon erre nincs törvényi lehetőség”. Monostori László szerint „az eutanázia az emberi élet szándékos kioltása abból a célból, hogy minden fájdalmat kiküszöböljünk”. Gyombolai Pál pedig így definiálta: „A gyógyíthatatlan beteg életének a befejezése, a saját kérésére.”

Jelenleg Európa nyolc országában lehet eutanáziát végezni. A beszélgetésen szóba került az asszisztált öngyilkosság fogalma is, ez utóbbi azt jelenti, hogy maga a beteg veszi be a halált okozó tablettát,

Ne a halálos tablettát adjuk be, inkább szeressük a beteget!

Beszélgetés az eutanáziáról a Párbeszéd Házában

tehát nem az orvos adja be a szert. Hegedűs Katalin hozzátette: napjainkban ez utóbbi eljárás a fő irány, Franciaországban idén már elfogadtak egy törvényjavaslatot ennek engedélyezésével kapcsolatban. A szakember megjegyezte: nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az elmúlt két-három évben kezdett növekedni azon országok száma, ahol lehetségessé vált az eutanázia. Nem tehetünk úgy, mintha ez a jelenség nem létezne.

Monostori László a következőkben elmondta: „Amikor valaki végső stádiumú beteg és az élete végéhez közeledik, akkor általános értelemben három lehetőség van: a fájdalom végleges megszüntetése eutanázia révén, a terápiás túlbuzgóság (nem konvencionális, aránytalan kezelés) az élet meghosszabbításáért, valamint az Egyház által ajánlott palliatív kezelés. Utóbbi azt jelenti, hogy a haldoklót nem hagyjuk magára, mellette vagyunk, csilapítjuk a fájdalmát, mindent megteszünk azért, hogy a méltóságát megőrizve a szerettei körében békében készüljön fel élete legnagyobb utazására, legyen lehetősége elrendezni világi dolgait, bocsánatot kérni és megbocsátani, végrendelkezni, beszélni a lelkészével, gyóntatójával.

Gyombolai Pál intenzív terápiás szakorvos egyetértett a Monostori László által mon-

dottakkal. Együttal hozzátette, az intenzív osztályon dolgozó orvosként azt tapasztalta, hogy nagyon ritka esetben a beteg

előzetesen már rendelkezett az életvégi döntésekkel kapcsolatban, ennek ugyanis megvan a lehetősége: az úgynevezett „living will” intézménye egy opció, hogy a cselekvőképes személy egy előzetes jognyilatkozatban visszautasít bizonyos egészségügyi beavatkozásokat, kezeléseket későbbi, esetleges cselekvőképtelenné válása esetére.

„Sajnos az intenzív osztályon már nem tudjuk megbeszélni a beteggel, hogy ő mit szeretne. Orvosként el kell fogadnunk azt, hogy egyesek a gyógyítás lehetőségei. Ha a terápiá(k)ra a beteg szervezet nem reagál, el kell ismernünk, hogy elfogytak a

lehetőségeink, a további terápia már hasztalan (a hasztalan terápia bioetikai szakkifejezés – a szerk.), nem is etikus foly-

Mindezt közjegyző előtt kell megtennie. Hegedűs Katalin egy kutatásra hivatkozott, amelynek során több száz idős (90 év körüli) embert kérdeztek meg arról, hogy ha demenciában szenvednének, szeretnének-e újraélesztést, mesterséges táplálást stb., és a megkérdezettek 95 százaléka azt mondta, hogy nem szeretne, a hozzátartozók 50 százaléka pedig azt mondta, hogy élne ezekkel a lehetőségekkel. „Nagy eltérés vannak tehát az orvos, a beteg és a hozzátartozó akarata között.” Gyombolai Pál egy konkrét esetet említett: a covid idején egy beteg ügyvéd által ellenjegyzett papírt hozott arról, hogy elutasítja a lélegeztetőgép használatát a hozzátartozói körében tapasztalt halálesetek miatt. „Mi orvosi döntést hoztunk, elaltattuk és lélegeztetőgépre tettük őt, hiszen még annak a kritériumnak sem felelt meg, hogy gyógyíthatatlan beteg, amellyel, hogy a nyilatkozata közjegyző által nem volt ellenjegyezve. Egyébként a beteg meggyógyult.”

A beszélgetésen szó esett arról is, hogy a nagy orvosi etikai kérdés napjainkban már nem az eutanázia, hanem az, hogy lehet-e kérni a halálba altatást (szedálás)? Hollandiában például 8700 eutanázia mellett tízszor annyi olyan haláleset van, amely a szedálás következtében történt. Az Egyház a

palliatív szedálást nem veti el a beteg végstádiumában.

Hegedűs Katalin elmondta: napjainkban arrafelé halad a világ, hogy egyre inkább liberalizálódnak ezek a kérdések. Monostori László hozzátette: Hollandiában a 12 éven aluliak eutanáziáját is lehetővé tették, Kanadában a közbeszéd része lett, hogy a hajléktalanok is kérhessenek eutanáziát.

Hegedűs Katalin kifejtette: Amikor a beteg kéri a hozzátartozójától az eutanáziát, sok esetben inkább segélykiáltásról van szó. A Méltóság Alapítvány éppen azért jött létre, hogy szorgalmazza: üljünk le a beteg mellé és beszélgessünk vele, mielőtt a halálos pirula kérdése egyáltalán előkerülne. „Nem a tablettát kellene beadni, hanem szeretni kellene a beteget – tette hozzá egyetértően Monostori László.

Hegedűs Katalin az eutanázia fontos alternatívájaként említette meg a hospice-t, ami Magyarországon már elterjedt módja az ellátásnak az emberi élet utolsó néhány hónapjában, segítséget nyújtva a betegeknek. Az ellátásban teljes az országos lefedettség, az intézményi rendszer pedig ingyenes.

A diskurzus további része a szenvedésről szólt a hívó és a nem hívó emberek szempontjából. „Az biztos, hogy tilos belemagyarázni a szenvedésbe, hogy az Isten büntetése! A szenvedés titok, misztérium” – mondta Monostori László.

A Párbeszéd Házában a kerekasztal-beszélgetést csendes elmélkedés és többek közt a gyógyíthatatlan beteg Karsai Dániel alkotmányjogászáért felajánlott imádság zárta Koronkay Zoltán SJ vezetésével.

Körösy László
Fotó: Lambert Attila

A társadalom értékrendjét tükrözi

Beszélgetés Csink Lóránt alkotmányjogással az abortusszal kapcsolatos törvénykezésről

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mi az alkotmány szerepe a modern jogrendszerekben?

– Az alkotmány a jogrendszer csúcsa, minden jogszabálynak ehhez kell alkalmazkodnia. Vagyis nem létezhet olyan törvény, rendelkezés, amely ellentétes az alkotmánnyal. Az első nagy alkotmányozási hullám a francia forradalom idején indult el. Ebben az időben merült fel az egyes társadalmakban az a kérdés, hogy milyen világban is szeretnének élni, mihez akarnak igazodni a jövőben. Ez persze valamiképpen arról is szólt, hogy milyen elképzelésük van a világról, mi az adott társadalom értékrendje. Egy amerikai, egy német, egy francia vagy egy magyar egészen másként gondolkodik a társadalomról, az egyén szerepéről és az államról. Az alkotmány egyrészt egy szabálygyűjtemény, amelyhez a jognak igazodnia kell – leginkább azért, hogy kiszámítható legyen az életünk –, másrészt kifejezi egy társadalom értékrendjét is.

– Mindenütt létezik ehhez hasonló?

– Tulajdonképpen igen. A briteknél is létezik egy emberi jogi kódex, ám ott részben a törvények, részben a bírói esetjog alkotja a szabályanyagot. De a civilizált államok túlnyomó többségében van alkotmány.

– Milyen esetben szoktak változtatni az alkotmány szövegén?

– Ha a gyerekünkkel társasjátékozunk, fontos, hogy a szabályok világosak, ugyanakkor állandóak legyenek, mert ha menet közben változtatunk, akkor nem fogunk tudni játszani. Ám előfordul olyan helyzet, amikor mindenképpen módosítani kell, elsősorban azért, mert megváltoztak a körülmények. Az alkotmány esetében is így van: ha átalakul a társadalmi berendezkedés, ha módosulnak a viszonyok, akkor érdemes az alkotmányt is ehhez igazítani. Az egyik lehetőség, hogy a törvényalkotó rájön, az eddigi szabályozás nem megfelelő, valami jobb kell helyette. Ilyen volt a covid-járvány utáni helyzet, a különleges jogrend esete. Korábban volt erre egy alkotmányi szabály, ám ezt sosem próbáltuk ki élesben, s most kiderült, hogy valahol ki kell igazítani. A másik eset, amikor valamelyik eszmeirányzatnak, társadalmi változásnak akarunk megfele-

ni, ezt pedig rögzíteni szeretnénk az alkotmányban is.

– Mit írnak le ezekben a törvényekben, és mi az, amit lehetőleg kerülnek?

– Az alkotmányba azt érdemes belefoglalni, amiben társadalmi konszenzus van. Ilyen lehet például, hogy biztosítani kell a jogegyenlőséget, a jogbiztonságot, a véleménynyilvánítás szabadságát. Emellett lehetnek olyan értékek, melyekből az alkotmányozó nem enged, ezért kerülnek be az alkotmányba. Van olyan eset, hogy ezekhez örökkévalósági klauzulát illeszt, vagyis ezeken később sem lehet változtatni. Azt nem érdemes alkotmányba foglalni, ami gyorsan változik, vagy ami mögött nincs társadalmi konszenzus. Ilyenek általában a gazdasági kérdések, a pénzügyi politika.

– Azt kijelenthetjük, hogy a modern alkotmányok valamilyen értékrendet is képviselnek?

– Mindenképpen, hiszen az alkotmányoknak van egy ember- és egy társadalomképük. Az amerikai individualista abból indul ki, hogy a társadalom középpontjában az egyén áll, vagyis a jogrendet is így kell felépíteni, alulról felfelé. A francia felfogás etatista, ez felülről lefelé építkezik. A magyar alaptörvény a korábbi alkotmányokhoz képest nem individualista, hanem egy olyan fel fogást képvisel, amely a közösségi szempontokra helyezi a hangsúlyt.

– Minden esetben betartják, amit az alkotmány leír?

– Nem minden esetben. Van olyan társadalom, ahol az alkotmányt csak a formájában tartják meg, de a tartalmát nem. Például az Egyesült Államokban az alkotmányt sokszor megsértik, de nem változtatják meg. Ez azért is problémás, mert az alkotmány nemcsak jogszabály, hanem értékrend is. Ha az alkotmányt megsértik, az azt jelenti, hogy az értékrendet is megsértik. Ez hosszú távon nem fenntartható. A társadalomnak meg kell tanulnia, hogy az alkotmány nemcsak jogszabály, hanem értékrend is. Ha az alkotmányt megsértik, az azt jelenti, hogy az értékrendet is megsértik. Ez hosszú távon nem fenntartható.

– Norvégiában az alkotmány sok jogosultságot ad a királynak, ám a gyakorlatban ez nem így van, Norvégiát is a kormány és a parlament irányítja. A király szentesíti a törvényeket, de valójában nem szól bele semmibe. A magyar népköztársasági alkotmányba is sok minden szépet belevettek, és ha háttérismeret nélkül olvassuk, azt hihetnénk, hogy számtalan emberi jogot biztosítottak a polgároknak. A valóság azonban nem így működött: a döntéseket a párt hozta, sok esetben a saját alkotmányát is semmibe véve. Egy alkotmányjogász persze azt szeretné, ha az alkotmány tükrözné azt, ahogyan a társadalom valójában működik.

– A francia szenátus nemrég elfogadta azt a javaslatot, amely alkotmányba foglalja a nőknek a terhesség megszakításához „szavatolt szabadságát”. A szöveg szerint „törvény határozza meg azokat a feltételeket, amelyek mellett a nő számára garantált a terhesség önkéntes megszakításának szabadsága”.

– Itt megjelenik egy olyan ideológikus elem, amellyel egy alkotmányjogász nehezen tud mit kezdeni. Az abortusz kérdése minden társadalomban megosztó, az egész nyugati világban éles vita folyik róla. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága nemrég megfordította az abortuszzabályt: a korábbi, a terhességmegszakítást széles körben engedő szabályból visszavett, és lehetőséget adott a tagállamoknak arra, hogy korlátokat állítsanak. Ha törvény mondja ki, milyen esetben lehet abortuszt végrehajtani, az tar-

talmi változást önmagában nem eredményez, hiszen ez eddig is így volt.

– Nem léptek át itt egy határt a franciák?

– De igen, már csak azért is, mert emögött egyáltalán nincs társadalmi konszenzus. Az is kérdés, hogy ez a szabály aprópénzre váltható-e. Ehhez ugyanis az kell, hogy kialakítsák azokat a kereteket, amelyek valós joggá teszik ezt a szabályozást. Jogi értelemben ez azért is nehéz, mert azt, hogy az abortuszról vagy az eutanáziáról hogyan gondolkodunk, nem jogi érvek alapján döntjük el, hanem előzetes értékválasztás alapján. A jog csak az érvkészet gyarapítására szolgál, csupán jogi érvekkel senkit nem lehet meggyőzni sem pró, sem kontra. Az alkotmányjog a konszenzus kialakítása felé vinné el ezeket a súlyos morális kérdéseket.

– Az Európai Parlament képviselői elfogadtak egy állásfoglalást. Ebben ismét megjelenik, hogy „a biztonságos és legális abortusszal kapcsolatos ellátáshoz való hozzáférés alapvető jog”. Mit jelent ez pontosan?

– A KRESZ szinte teljesen ugyanolyan az egész világon. Ám teljesen másként vezet egy olasz, mint egy skandináv sofőr. Vagyis a szabályok ott vannak mindenütt, ám nagy kérdés, hogy a gyakorlatban mennyire igazodunk hozzájuk. Ez igaz az alkotmányra is. Ha komolyan vesszük, akkor egy egészen más kultúrában fogunk élni, mintha időnként eltekintünk tőle. Az alkotmány hatással van a társadalomra, ám önmagában nem fogja megváltoztatni. Az Európai Uniónak nagyon sokféle, különböző szemléletű társadalmat kell közös nevezőre hoznia. Éppen ezért én ezt inkább egy politikai állásfoglalásnak gondolom, amit nehéz lesz kikényszeríteni. Egy ideológikus, politikai dokumentum mindig szabadabban fogalmaz. Az ilyen megnyilatkozásokban az emberi jogi, etikai és társadalmi kérdések sokszor össze vannak keverve. A politikus számára ez nem jelent problémát, ám egy jogásznak igen, hisz adott esetben neki kell szétszálaznia a különböző oldalakat.

– Ez a szöveg azt is megfogalmazza, hogy az abortuszhoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzíteni kell. Ennek mi lehet a következménye?

– A szöveg azt is megfogalmazza, hogy az abortuszhoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzíteni kell. Ennek mi lehet a következménye? A szöveg azt is megfogalmazza, hogy az abortuszhoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzíteni kell. Ennek mi lehet a következménye? A szöveg azt is megfogalmazza, hogy az abortuszhoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzíteni kell. Ennek mi lehet a következménye?

– Létezik egy olyan törekvés, amely egész Európában alapvető joggá tenné az abortuszt. Ugyanakkor nem valószínű, hogy ezt végül meg tudják valósítani, a gyakorlatban nem fogják ezt a döntést minden esetben a nők kezébe tenni. Külön kell választani a gyakorlatot az ideológiától.

– Az abortusz értelmezhető emberi jogként?

– Jogi szempontból nem, már csak azért sem, mert az államok nagy része egyaránt elismeri az állapotos nő önrendelkezési szabadságát és a magzati élet védelmét. Az európai gyakorlattal ellentétes lenne, ha a magzati élet védelmét nem lehetne érvényesíteni. Tegyük hozzá ehhez egy fontos, tulajdonképpen nem jogi szempontot! Az, hogy megszületnek-e a megfogant magzatok, elsősorban nem attól függ majd, hogy mi van az alkotmányban, mi szerepel a törvényekben. Sokkal jobban számít, hogy van-e támogató családi háttér, milyen a terhesgondozás, hogyan gondolkodik az életről a társadalom nagy része. Ha egy szigorú szabályozás mellett az orvos első kérdése a leendő édesanyához, hogy megtartja-e a gyermekét, az sokkal rombolóbb lehet.

– Írországból népszavazásra bocsátottak két, az alkotmány módosítására vonatkozó kérdést. Az egyik a családról, a másik a gondoskodásról szólt. Végül az ír polgárok nem támogatták a változtatást. Mintha ez a példa is azt bizonyítaná, hogy napjainkban az alkotmányt igekezik a trendekhez igazítani.

– Az íreknél egy, a harmincas években keletkezett alkotmány van érvényben, amely hagyományos, katolikus környezetben született. Ebben az esetben nem tartalmi, inkább szemléletbeli változásokat terveztek. Írországból a nők eddig is érvényesülhettek, befuthattak társadalmi karriert, vagyis inkább a közgondolkodáshoz akarták igazítani az alkotmányt. Az mindenképpen fontos, hogy az élet és az alkotmány közötti viszonyban legyen egymással. Ugyanakkor itt nem annyira értékrendek ütköztek, szemben az említett francia döntéssel.

Baranyai Béla
Fotó: Fábíán Attila

Veszteség és újrakezdés

Szakmai nap kórházlelkeszi szolgálatok munkatársai számára

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Kórházlelkeszi Szolgálatának negyedik szakmai napját június 1-jén a Debreceni Megtestesülés Plébánián rendezték meg. Az eseményre az ország egész területéről érkeztek résztvevők: a kórházlelkeszi szolgálatok munkatársai, önkéntesei, katekéták, lelkipásztori munkatársak. Ez alkalommal a központi téma a veszteség, a gyász és az újrakezdés volt.

Minden gyász egyedi, nehezen leírható lelki folyamat, de az biztos, hogy sokféle, akár ellentétes érzelem elcsendesése és felerősödése zajlik az ember lelkében. A halálesen túl számos másfajta gyász is érheti az embert – az aprónak tűnő, de életvezetési szempontból fontos veszteségektől kezdve a válásig –, melyek megoldozatlansága megterhelheti mentális rendszerünket. Bár a halál az életünk része, a mai napig tabuk, hiedelmek veszik

körül, és néha kifejezetten káros szokásaink vannak, ha gyászolunk vagy gyászoló ember él a környezetünkben. A gyász nem tipizálható: mindenkinél másképp zajlik, éppen olyan egyéni a veszteséghez és a halálhoz való viszonyunk, mint az élethez.

A veszteség minden ember számára nehéz, és a keresztények sem mentesülnek a gyász alól. A gyászoló keresztény nem marad remény és vigasztalás nélkül. Mégis vannak

olyan élethelyzetek, amikor szükségünk lehet szerető, empatikus segítőkre, akik mellettünk vannak elakadásainkban, vigaszt nyújtanak bánatunkban, kísérik a „bánatszeliítés” útján.

A találkozó elején Krakomperger Zoltán, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye általános helynöke, plébános szentmisét mutatott be; homíliájában a növekedésről elmélkedett. Rámutatott: a szentleckében világos megfigyelést kaptunk a Jézus Krisztus mértéke szerinti céltudatos növekedésünk elszánt folytatására: „Inkább járjunk az igazság szerint szeretetben, és mindenben nőjünk fel őhozzá, Krisztushoz, aki a fej” (Ef 4,15). Elmondta: a legtöbb ember ön-

maga nívója alatt él. Mi szükséges ahhoz, hogy ebből az emberből más ember legyen? Jézus növekedést biztosító bánásmódjának akarása és igénye – mutatott rá a szónok.

Társadalmunkban sokféleképpen tapasztaljuk az ember lélekfonnyasztó és kapcsolatlanságát, elidegenedését Istentől, felebarátjától és önmagától. Krakomperger Zoltán úgy fogalmazott: ennek fényében tartalmilag is meghatározhatjuk, hogy mire hívja Jézus a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Kórházlelkeszi Szolgálatának negyedik szakmai napjának résztvevőit: az árucikk létformából a személyes létmódba való átmenetet elősegítő cselekvésre.

A másik személyét feltétel nélkül elismerő szeretet az ember legmagasabb lehetősége. Ezért élt Jézus, ezért adta életét, és rendelte a szentségeket. E célból adta az Egyházat és benne a hazai kórházlelkeszi szolgálatok hálózatát mint olyan evangéliumi „személyességmentő környezetet”, ahol egy szívvel-leléssel erre törekszenek a munkatársak és önkéntes segítők.

Csak a személyes létmódban növekedni akaró embereknek van jövőjük a földön, és a teremtett világnak is csak az ilyen, a homo sapiens tulajdonságait a krisztusi jellemzők irányában felülmúló emberek által lehet jövője – mondta Krakomperger Zoltán.

A szentmise után előadások hangzottak el. Prezenszki Zsuzsanna pszichiáter, pszichológus *Nehézségben növekedni – A betegség mint átok és áldás* című előadásában a gyógyíthatatlan betegséggel való szembesülésről szólt. Hegedűs Katalin, a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézet tanatólogia kutatócsoportjának vezetője *Méltóságterápia az életvégi megküzdésben* címmel tartott előadást.

A délelőtti programot Tegzes Katalin segítő nővér *Hittel megélt veszteségeink – Bánatszeli-dítők* című előadása zárta.

Forrás:
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

ADÁSVÉTEL

VADÁSZATI tárgyú régi könyveket vásárolok. T.: 06/20-341-9106

SZÍVESEN ÁTADNÁM – térítésmentesen – a Vigilia folyóirat 1954–2023. évi számait, évfolyamonként összefogva, így tárolva. Régebbi számokat is, hiányosan. Oláh Gyula (Budapest) T.: 06/30-567-5448

GONDOZÁS

IDŐSGONDOZÁST, háziápolást vállalom eltartási szerződés keretében. T.: 06/30-799-9389

INGATLAN

ELADÓ BUDAPESTEN AZ I. KERÜLET-BEN, csendes utcában, de jó közlekedésnél, zöld, fás területre néző, magassíkszerű (első emeleti magasságban), 90 nm-es, háromszobás lakás, nagy étkező-konyhával, kádas-

zuhanyzós fürdőszobával, külön WC-vel. Az új, zárt égésterű kombicirkóval ellátott lakás étkező-konyhája a belső zöld udvarra néz. Érdeklődni lehet: 06/30-202-0832

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

ZARÁNDOKLAT

ZARÁNDOKLAT Brazíliába, az Aparecidai Szűzanyához. Időpont: 2024. november 5-étől november 15-éig. Ár: 3 490 EUR. Jelentkezni dr. Szlávik Antal atyánál lehet a 06/20-404-3500 telefonszámon vagy az

egyhazi.zarandoklat1@gmail.com e-mail-címen.

KÉTNAPOS ZARÁNDOKLATOT szerveznek Mariazellbe június 29–30-án. A zárandoklaton a résztvevők jobban megismerhetik Boldog Bathány-Strattmann László és Tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros életét, illetve kérhetik égi közbenjárásukat. Útvonal: Budapest – Güssing (Németújvár) – Grünau, Maria-vízesés – Mariazell – Maria Schutz – Budapest. Jelentkezni lehet: Laczkó Andrea T.: +36/20-402-2098, e-mail: oveajovo0329@gmail.com Jelentkezési határidő: 2024. június 14., péntek.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

kaposvar.egyhazmegye.hu/papilelkigyakorlat oldalon. Regisztrációs határidő: június 19. A lelkiyakorlattal kapcsolatos kérdéseket a laci.tyalelkigyakorlat@gmail.com e-mail-címre várják.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombati, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtat vagytok és terhet hordoztok, és én felülítelek titeket!” (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán <https://szentannaplebania.dnyem.hu/> lehet foglalni, illetve további információ a szentanna@gmail.com e-mail-címen kérhető.

ORSZÁGOS ZARÁNDOKLAT

Országos roma zárandoklat lesz Mátraverebély-Szentkúton július 6-án, szombaton 9 órától Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Roma Pásztorációs Bizottság elnöke vezetésével. A 11 órakor kezdődő szentmise főcelebránsa és szónoka Tornyák Csaba egri érsek. A zárandoklat szervezője a Boldog Ceferino Intézet, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia cigánypásztorációért munkálkodó szervezete. Kapcsolat: Bángyi-Magyar Anna T.: +36/30-199-2652, e-mail: bangimagyar.anna@boldogceferinointezet.hu

ZÁSZLÓAVATÁS

Az imádság évében a budapest-tisztviselőlepi Magyarok Nagyasszonya-templom (Budapest VIII., Magyarok Nagyszonyja tér 1.) egyházközsége a 20. században boldoggá avatott hat, illetve Isten szolgájává nyilvánított két magyar tiszteletére egy-egy zászlót avat 2024 nyarán. Ők a legnehezebb helyzetekben is a személyes istenkapcsolatukból merítették erőt, az imádságon keresztül. Életük példa mindannyiunk számára, és bízunk közbenjárásukban. A zászlók megáldásának időpontjai: Boldog Salkaházi Sára: május 26., vasárnap, a 11.30-kor kezdődő szentmise keretében. Boldog Bathány-Strattmann László: június 9., vasárnap 9 órakor, két dedunokája beszámolója után. Isten szolgája Mindszenty József: június 15., szombat, a 18 órakor kezdődő szentmise keretében; a zászlót dr. Martos Levente Balázs segédpüspök áldja meg. Boldog Apor Vilmos: június 23., vasárnap, a 9 órakor kezdődő, róla készült felőrárs film után, a 9.30-kor kezdődő misén; a zászlót dr. Pápai Lajos püspök áldja meg. Bővebb információ: <http://www.tisztviselotelep.plebania.hu> Mindenkit szeretettel várnak.

A Medjugorje című zárandokútikönyv bemutatója lesz **június 17-én, hétfőn** a **budapesti Szent István-bazilika** **Mária-termében** (bejárat a Bajcsy-Zsilinszky út felől).

18 órától szentmise lesz a bazilikában, és körülbelül 18.45 órától a Mária-teremben folytatódik a program. A Mária-jelenésekről és a zárandoklás kultúrájáról Dr. Kovács Zoltán mariológus, a Szent István-bazilika plébánoshelyettese tart előadást. A kötetet bemutatja: Kuzmányi István felelős kiadó. Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

TÍZÉVES A MAGYAR KURÍR FOTÓÁGAZATA

KÉPGALÉRIA

CÍMMEL NYÍLT TÁRLAT MÁJUS 4-ÉN

MERÉNYI ZITA ÉS LAMBERT ÁTTILA

FOTÓIBÓL A KERESZTÉNY MÚZEUMBAN (ESZTERGOM, MINDSZENTY TÉR 2.)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

2024. AUGUSZTUS 31-ÉIG

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznapi: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Ünnepi üzenetküldő
Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

KÁNTORKÉPZÉS

A Magyar Liturgikus és Egyházzenei Intézet nyári kántorképző tanfolyamot hirdet június 27. és július 26. között a budapesti Piarista Gimnáziumba (Budapest V., Piarista utca 1.). Jelentkezési határidő: 2024. június 19., szerda. A képzési helyszín miatt az étkezés ebben a tanévben nem biztosított. A jelentkezők jelentkezési lapját e-mailben várják a malezi.hakk@gmail.com címre, vagy nyomtatott formában postai úton az intézet székhelyére (1068 Budapest, Városligeti fasor 42.).

KIÁLLÍTÁS

Premontreiek 100 éve Gödöllőn – Rend- és iskolatörténeti kiállítás nyílt a Gödöllői Királyi Kastélyban (Gödöllő, Grassalkovich Kastély) március 1-jén. A tárlat áttekintést nyújt a Jászóvári Premontrei Kanonokrend gödöllői letelepedésének előzményeiről, a gimnázium, konviktus és rendház alkotta intézményegyesítés építéséről, a rend korabeli történetéről, a szerzetes- és világi tanárok, illetve a diákok életéről 1923-tól napjainkig. A kiállítás június 23-a, vasárnapig tekinthető meg, ingyenesen.

PROGRAMAJÁNLÓ

Brahms Német requiemje lesz hallható a budapesti Zeneakadémia nagytermében (Budapest VI., Liszt Ferenc tér 8.) az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bartók Béla Énekara és Egyetemi Koncertzenekara előadásában június 20-án, csütörtökön 19.30 órától. Szólisták: Kolonits Klára (szoprán), Kovács István (basszus); vezényel: Kovács László. Bővebb információ: <https://zeneakademia.hu/>

„Jót s jóll!” – www.missziotours.hu

AKCIÓ! Zárandoklat Rómába '24.07.16-20.

Budapestről és Szombathelyről

Zárandoklatot vezeti: Székely János püspök

Karnagy: Pálmai Árpád egyházzenesz

Résztvételi díj: 199.900 Ft/fő helyett **184.900 Ft/főtől**

Medjugorjei zárandoklat '24.09.16-19.

Lelkivezetők: Juhos Ferenc verbita és

Csoka János pálos szerzetesek

Résztvételi díj: 97.900 Ft/főtől

Isonzó-völgye és Doberdó emlékhelyei

'24.09.27-29.

Zárandoklatot vezeti: Berta Tibor táborig püspök

Résztvételi díj: 94.900 Ft/főtől

Isonzó-völgye és Doberdó emlékhelyei, magyar szentjeink és Zala Vármegye

'24.09.27-10.01. Lelkivezető: Varga András atya

Résztvételi díj: 149.900 Ft/főtől

Fatima és Santiago de Compostela

'24.11.04-11. Lelkivezető: Papp László atya

Résztvételi díj: 429.900 Ft/főtől

Szeretettel várjuk jelentkezését!

Tel.: +36 20 565 3258, +36 20 336 0016

www.missziotours.hu www.misszioutazas.hu

Engedélyszám: U-000629

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2024. június 10.

Kiadja a Magyar Kurír
Terjesztja a Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletág, előfizethető
a kiadónál, a postán.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Várossy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Kodiké Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla, Fábán Attila

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Görögkatolikus magyarok útkeresése a 19–20. században

Véghseő Tamás egyháztörténész székfoglaló előadást tartott a Szent István Tudományos Akadémián

Székfoglaló ülést tartottak június 3-án a Szent István Tudományos Akadémián Budapesten, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében. Ekkor tartotta meg akadémiai székfoglaló előadását Véghseő Tamás görögkatolikus pap, a Szent Atanáz Hittudományi Főiskola egyháztörténész-professzora, az MTA-SZAGKHF Lendület Görögkatolikus Örökség Kutatócsoport vezető kutatója. Az alábbiakban Véghseő Tamás, az akadémia rendes tagja Bizánci rítus, katolikus hit, magyar identitás – Görögkatolikus magyarok útkeresése a 19–20. században című székfoglaló előadásának rövid összefoglalóját adjuk közre.

2015. március 19-én Ferenc pápa az In hac suprema kezdetű apostoli konstitúcióval megalapította a Magyarországon élő bizánci rítusú Krisztus-hívők saját jogú metropolitai egyházát. A köznyelvben Görögkatolikus Metropoliaként ismert új egyházi entitás létrehozása a magyar görögkatolikusok mozgalmas és hányattott történelmében fontos mérföldkő, ami jelentőségét tekintve a Hajdúdorogi Egyházmegye megalapításához (1912) hasonlítható.

Ferenc pápa az In hac suprema konstitúcióval egyidejűleg kiadott másik négy rendelkezést is, melyekkel hasonló intézkedéseket fogantatott: a Hajdúdorogi Egyházmegye főegyházmegyei (De spiritali itinere), a Miskolci Apostoli Exarchátus egyházmegyei (Qui successimus) rangra emelte, illetve létrehozta a Nyíregyházi Egyházmegyet (Ad aptius consulendum). E két utóbbit szuffragáneusként a főegyházmegye alá rendelte, melynek érsekévé az

addig hajdúdorogi püspököt, Kocsis Fülöpöt nevezte ki, aki ebben a minőségében egyben a Magyarországi Sajtójogú Metropolitai Egyház metropolitája is. Ezeket az intézkedéseket a Szentaty a magyar görögkatolikusok egyházi életének töretlen fejlődésével indokolta, és az új egyházszervezeti berendezkedéssel a további fejlődés lehetőségét kívánta biztosítani.

Székfoglaló előadásában Véghseő Tamás a magyar görögkatolikusok történetének kezdeti szakaszaira fókuszálva azt mutatta be, milyen távoli történelmi előzmények vezettek a 2015-ös egyházszervezeti változásokhoz; honnan indult a magyar görögkatolikusok közössége, és hogyan, milyen viszonyok és megpróbáltatások közepette fejlődött ki az a sajátos magyar görögkatolikus identitás, amelynek három alappillére: a bizánci rítus, a katolikus hit és a magyar önazonosság.

Az előadó többek közt elmondta, a Magyar Görögkatolikus Egyház akkor „születik meg”, amikor a hivatalos ószláv vagy román li-

turgikus nyelvet nem értő közösségekben kialakul az igény arra, hogy templomaikban a magyar nyelvet használhassák liturgikus nyelvként. Ezt az igényt leginkább Hajdúdorog tudta képviselni, mivel a tizenhárom vármegyére kiterjedő Munkácsi Egyházmegye legnagyobb létszámú görögkatolikus közössége volt. A Hajdúdorogon bevezetett „magyar liturgiát” idővel mintegy negyvenöt-ötven parókián kezdtek el különböző mértékben alkalmazni, az 1790-es évektől kezdődően elkészült kéziratos liturgiafordítások segítségével.

Az alapvetően lelkipásztori igényhez kapcsolódott egy másik tapasztalat is: a reformkor és a nyelvújítás kora a magyar nemzeti érzés kiteljesedésének időszaka, melyben a magyar identitású görögkatolikusok is keresték a helyüket. Ugyanakkor a templomaikban használt hivatalos liturgikus nyelvek miatt a többségi társadalom megkérdőjelezte magyar identitásukat, és a közbeszédben az „orosz/muszka” vagy „oláh” jelzőt

kapták, amit egyre inkább társadalmi stigmaként éltek meg. A társadalmi stigmatizációtól való szabadulás igénye a magyar görögkatolikusok mozgalmának fontos katalizátora lett.

A millennium évében – erős református politikai támogatással és nagy sajtónyilvánosság mellett – a magyar görögkatolikusok a pesti Egyetemi templomban magyar nyelvű liturgiát végeztek. Ennek eredményeként a Szentszék hivatalos vizsgálatot indított, s elfogadva a Magyar Katolikus Püspöki Kar álláspontját és a román görögkatolikusoktól érkező információkat, amelyek szerint magyar görögkatolikusok nem is léteztek, csupán a magyarosító budapesti politika eszközei, szigorúan megtiltotta a magyar nyelv liturgikus alkalmazását. Válaszként a magyar görögkatolikusok 1900-ban szentévi zárandoklatot szerveztek Rómába, melynek egyik fontos következményeként a szentszéki döntéshozók számára világossá vált, hogy a magyar nyelv liturgikus használata akkor már egy évszázadra visszanyúló hagyomány volt, és nem egy politikai okokból bevezetett újítás. A Szentszék ugyan nem vont vissza a szigorú tiltó rendelkezéseket, de a zárandoklat után már hallgatólagosan eltúrta a magyar liturgiát.

A magyar görögkatolikusok mozgalmát 1896-tól kezdődően beárnyékolta a politikai érdekeknek való kiszolgáltatottság. Magyar görögkatolikus egyházmegye csak a kormányzat támogatásával jöhetett létre, de a liturgikus nyelv kérdése is átpolitizálódott. Ennek hátrányai leginkább a Hajdúdorogi Egyházmegye 1912-ben történt felállításakor váltak nyilvánvalóvá. Az egyházmegye-alapítás Ferenc József király részéről történt kezdeményezése is az aktuálpolitika egyik mozzanata volt, és a véderőtörvény parlamenti

vitájának szöveggörnyezetébe illeszkedett. Ennél is súlyosabb következményekkel járt a politikum beavatkozása a Hajdúdorogi Egyházmegye parókiáinak kijelölése során. Ekkor a kormányzat olyan nemzetpolitikai célokat határozott meg, melyek jelentős érdeksérelmet okoztak a román görögkatolikusoknak, de valójában a magyar görögkatolikusok érdekeivel is ellentétesek voltak. Az új egyházmegye hivatalos liturgikus nyelve nem a magyar, hanem a magyar kormány javaslatára az ógörög lett. A politikai célok előtérbe kerülésének tragikus következménye volt az 1914-es debreceni bombamerénylet, valamint a magyar görögkatolikusok évtizedeken át tartó megbélyegzése a nemzetközi egyházi térben.

Azok a finanszírozási feltételek, melyek mentén a magyar kormány és a Szentszék megegyezett, a Hajdúdorogi Egyházmegyet és ezáltal a magyar görögkatolikusokat teljes mértékben kiszolgáltatottá tette az állammal szemben. Míg 1912-ben a Hajdúdorogi Egyházmegye a Magyar Királyság nyolcadik görögkatolikus egyházmegyéje lett, a trianoni békediktátum eredményeként Magyarországon csak egy görögkatolikus püspöki székhely, a parókiáinak felét elvesztő Hajdúdorogi Egyházmegye nyíregyházi központja maradt. Ez a jelentős, megrázkódtatásszerű változás – különösen a Miskolci Apostoli Kormányzóság 1924-ben történt felállítása után – megvetette ugyan a magyar görögkatolikus egyházszervezet további fejlődésének alapjait, de egyúttal hosszú időre konzerválta is az aktuális államhatalomnak való kiszolgáltatottságot.

Forrás: Szent István Tudományos Akadémia
Fotó: Merényi Zita

Oktatástörténeti konferencia Egerben

Az Egri Főegyházmegye és az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ közösen szervezett konferenciát június 6-án Oktatás és népművelés az újkori Egri Főegyházmegyében címmel.

Köszöntőjében Ternyák Csaba egri érsek úgy fogalmazott, hálás az Egyház a szakembereknek, mert hiteles képet adnak a kereszténységnek a kultúra és a tudomány területén betöltött szerepéről. Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem jelentőségét hangsúlyozva, a főpásztor elmondta, két-százötven esztendővel ezelőtt azért építettett Eszterházy püspök universitást, hogy az az országrész szellemi-kulturális központja legyen.

Ezt a szerepet az intézmény ma is betölti, s fontossága tovább nőtt azzal, hogy 2016 óta a korábbi főiskola már egyetemként működik, és 2021-ben visszakerült a főegyházmegyéhez. Az egyetem fontos küldetése napjainkban, hogy egy új, keresztény értékrendű pedagógusgeneráció nőjön fel. Az Egri Főegyházmegye az iskolafenntartásban is nagy szerepet vállal – tette hozzá az érsek. Méltatta a Főegyházmegyei Levéltár és a Főegyházmegyei Könyvtár szakmai, kultúraközvetítő szerepét.

Emlékeztetett: a levéltárból a kassai vértanúk anyagaival került elő Csepellényi György pálos vértanú aktája, akinek nemrég újraindították boldoggáavatási eljárását.

Varga Lajos váci segédpüspök, az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ igazgatója megnyitóbeszédében a konferencia témáinak sokszínűségét emelte ki.

A rendezvényen szó volt a piarista szerzetesrend debreceni és tokaji tevékenységéről, az

Egri Főegyházmegyei Könyvtárban található vizsgakönyvekről, falusi kisiskolákról, az Érseki Tanítóképzőről, az Egri Érseki Jogakadémiáról és az iskolán kívüli népművelésről.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió

A vállalkozások erkölcs- és értékrend alapú elköteleződéséről

Együttműködési szerződést kötött a PPKE és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

A megállapodást a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) nevében Kuminetz Géza rektor, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) nevében Balog Ádám, a BKIK általános alelnöke írta alá június 4-én Budapesten.

A felek stratégiai célja, hogy hozzájáruljanak a budapesti vállalkozások erkölcs- és értékrend alapú elköteleződését segítő koncepció kialakításához. E cél megvalósítása érdekében a PPKE hallgatói aktívan részt vesznek majd olyan kutatásokban, amelyek bemutatják a BKIK tevékenységét és szerepét, ezzel is gazdagítva tudásukat és tapasztalataikat.

Az együttműködés keretében a felek olyan – a vállalkozói kultúra részletes megismerésén alapuló – fejlesztési koncepciót kívánnak kidolgozni, amely e terület teljesítményre gyakorolt hatására fókuszál, empirikus és elméleti kutatásokat végezve Budapest területén.

A vizsgálatok más nagyvállalatok hasonló szervezeteire is kiterjednek majd, hogy átfogó képet alkothassanak a vállalkozói kultúra hatásáról és lehetőségeiről.

A kutatási együttműködés hangsúlyos eleme továbbá a kooperáció más budapesti egyetemekkel, valamint az ott felhalmozott tudományos potenciál becsatornázása a BKIK és a Pázmány-egyetem közötti együttműködésbe.

Az együttműködés ígéretes lehetőségeket rejt magában mind a PPKE, mind a BKIK számára, és remélhetőleg hozzájárul a régió tudományos és gazdasági fejlődéséhez.

Forrás és fotó: Pázmány Péter Katolikus Egyetem

HÍREK KÉPEKBEN

• **A szombathelyi Szent Kvirin-templom** június 2-án tartotta búcsúnapját. Az ünnepség keretében délelőtti lépcsőt és liftet avattak a templomnál; ez utóbbi segítségével megoldható a mozgáskorlátozottak, a babakocsisok és az idősek bejutása a templomba.

• **Diáktalálkozóval zárult** június 7-én Vácott, a PüspökVác Látogatóközpontban az iskolakertek népszerűsítését célzó program, amelyet a Váci Egyházmegye katolikus oktatási intézményeiben valósítottak meg az elmúlt három évben az Iskolakertekért Alapítvány szakmai közreműködésével.

• **Palánki Ferenc debreceni-nyíregyházi megyéspüspök** június 6-án ünnepélyes keretek között megáldotta a kisvárdai Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium és Óvoda intézményét, amely bölcsődével bővült.

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívunk minden kedves érdeklődőt a *Međugorje* című zarándokútikönyv bemutatójára

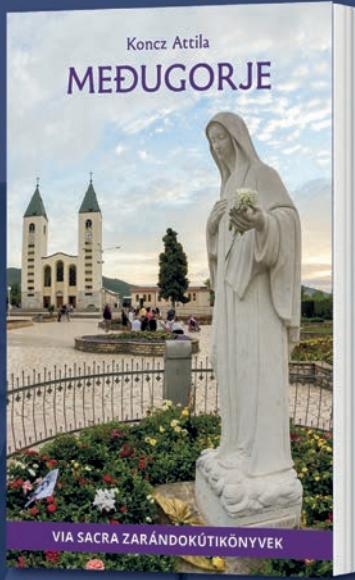
A Mária-jelenésekről és a zarándoklás kultúrájáról Kovács Zoltán mariológus, a Szent István-bazilika plébános-helyettese tart előadást.

A kötetet Kuzmányi István felelős kiadó mutatja be.

Helyszín: **a budapesti Szent István-bazilika Mária-terme** (bejárat a Bajcsy-Zsilinszky út felől)

Időpont: 2024. június 17., hétfő

Az együttlét közös szentmise-ünnepeléssel kezdődik 18 órától a bazilikában, és kb. 18.45-től a Mária-teremben folytatódik.

A remény és a szeretet áldásával

A Real Madrid az Almudenai Szűzanyának ajánlotta a BL-győzelmet

A Real Madrid a londoni Wembley Stadionban június 1-jén közel kilencvenezer néző előtt 2-0-ra legyőzte a Borussia Dortmundot, s ezzel immáron tizenötödik alkalommal nyerte meg a legrangosabb fociklubcsapatok versenyét, a Bajnokok Ligáját. A Carlo Ancelotti vezette csapat másnap, június 2-án a madridi katedrálisban az Almudenai Szűzanyának köszönte meg és ajánlotta győzelmét.

A kiegyenlített játékot hozó döntőben, a mérkőzés utolsó negyedében ellenfele fölé kerekedve, Daniel Carvajal és Vinícius Júnior egy-egy góljával, a Real Madrid 2-0-ra megnyerte a Bajnokok Ligája-döntőt, és játékosai immár tizenötödik alkalommal emelhették a magasba a bajnokok tornájának serlegét.

A Real Madrid „négyese” is rekordot írt a győzelemmel. A csapat „veteránjai” közül Toni Kroos, aki az idény végén befejezi a labdarúgást, Luka Modrić, aki lehet, hogy még meghosszabbítja a szerződését, Daniel Carvajal, aki 2021-ben négy évet írt alá, s abból egy még hátravan, illetve Nacho Fernández, aki távozik, mindannyian a hatodik elsőségüket szerezték meg a „királykategóriában”.

A teljes csapat – magukkal víve a BL-trófeát – június 2-án, vasárnap délután elment az Almudena-székesegyházba, ahol a Szűzanyának, a spanyol főváros pátrónájának ajánlotta győzelmét.

A székesegyházban José Cobo bíboros, madridi érsek várta és kö-

szöntötte a csapat tagjait és vezetőit, akik éppen Londonból tértek haza, miután megnyerték a Bajnokok Ligáját. A bíboros a zsúfolásig megtelt katedrálisban mondott beszédében hangsúlyozta: az egész egyházmegye, mindenki, aki „Madridban él, teljes szívéből köszönetet mond nektek ezért a kupáért, és azért, amit ez számotokra és városunk számára jelent”.

„Gratulálok az erőfeszítéseitekhez és a teljes csapat, a technikusok és az egész klub munkájához. A sport egy eszköz arra, hogy az ember kifejezze a tehetségét, de arra is, hogy építse a társadalmat. A sport valójában megtanít minket a testvériség értékére, mert a pályán nem számít az ember származása, nyelve vagy kultúrája. Ami számít, az az elkötelezettség és a közös cél” – mutatott rá beszédében a madridi érsek.

játok”. A Madridi Főegyházmegye részéről „most nagy szeretettel helyezzük az egész csapatot az Almudenai Szűz Máriának, Madrid védőszentjének köpenye, védő oltalma alá, akit a szívetekben hordoztok. Ő gondoskodik gyermekeiről, és mint jó anya közbenjár értük, hívőkért és nem hívőkért. Innen mindig megáldja őket, és fogadja mindazok imáit és reményeit, akik ránéznek, és azokat, akik mélyen keresik az élet mély értelmét.”

„Nem tudom, melyik csapatból lenne Jézus, Mária Fia, ő, akit a karjaiban mutat nekünk. De kétségtelen, hogy Jézus is jelen akar lenni, és halát akar adni ezért a kupáért. Segít felismerni, hogy mi az igazán fontos az életben és a történetekben.”

Cobo bíboros a Real Madrid valamennyi játékosához szólva hangsúlyozta: „bajnoknak lenni kiváltság, amit erőfeszítéssel értek el, de ez egyben személyes és társadalmi felelősség is, ahogyan azt ti is tapasztal-

A madridi érsek végül hangsúlyozta: „Mária elfogadja ezt a kupát és áldással teszi mindannyiunk számára, a családjaitok számára, a Real Madrid szurkolói számára, és mindazok számára, akik értékelik a jó

sportot, amely segít egy jobb világot teremteni, háborúk és erőszak nélkül, csapatunkával és erőfeszítéssel. Fegyelmetek és elkötelezettségetek révén nagyszerű eredményt értetek el. Ez pedig a remény kulcsfontosságú üzenetét hordozza magában, különösen a fiatalok számára.”

Beszéde végén Cobo bíboros arra kérte az egész csapatot, hogy folytassák a „jó futballt mindenkiért. Szűz Mária oltalmazzon, áldjon meg benneteket és vigyázzon rátok, hogy a remény és a szeretet áldása legyenek mindenki számára. Köszönöm, hogy így játszottatok”.

Az ünnepi hálaadás végén a Real Madrid egy, a tizenötödik Bajnokok Ligája-győzelemre emlékeztető mezt adott át a madridi érseknek.

Forrás: Zenit
Fordította és szerkesztette:
Kuzmányi István
Fotó: Real Madrid és a Madridi Főegyházmegye közösségi oldala